SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 119, ЧИСЛО 25, П'ЯТНИЦЯ, 22 ЧЕРВНЯ 2012 РОКУ 1893 Vol. 119, No. 25, FRIDAY, JUNE 22, 2012 $1.00

В Ню-Йорку відбулася акція на захист української мови

Левко Хмельковський

НЮ-ЙОРК. – 18 червня перед Генеральним консульством України відбулась акція протесту українців проти ухвалення у Верховній Раді законопроєкту про засади мовної політики. Численні американські українці прийшли з прапорами і гаслами, на яких було висловлено вимогу за збереження державного статусу української мови і її дальшого розвитку.

Акція почалася з співу молитви „Отче наш", після чого промовляли голова Світової Конференції Українських Державницьких Організацій (СКУДО) Аскольд Лозинський, голова Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ) Стефан Качурак, президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай, голова Ню-йоркського відділу Українського Конґресового Комітету Америки Іванка Заєць, Наталя Качурак від СКУДО, голова об'єднання „Нова Українська Хвиля" Мирослава Роздольська (вона також зачитала звернення 12 голів

(Закінчення на стор. 2)

Акція протесту проти законопроєкту про мову, яка відбулася 18 червня в Ню-Йорку. (Фото: Левко Хмельковський)

На „Евро-2012" закінчилися групові змагання

Висліди змагань 14-19 червня

Італія – Хорватія	1:1
Еспанія – Ірляндія	4:0
Україна – Франція	0:2
Швеція – Англія	2:3
Греція – Росія	1:0
Чехія – Польща	1:0
Портуґалія – Голяндія	2:1
Данія – Німеччина	1:2
Хорватія – Еспанія	0:1
Італія – Ірляндія	2:0
Англія – Україна	1:0
Швеція – Франція	2:0

На Чемпіонаті Европи з футболу „Евро-2012" 19 червня закінчилися змагання збірних команд в групах. До чвертьфіналу вийшли переможці групових змагань Чехія, Німеччина, Еспанія і Англія. В плей-оф гратимуть також команди, які в групах посіли другі місця – Греція, Портуґалія, Італія і Франція.

15 червня збірна України програла команді Франції з рахунком 2:0. Зустріч ускладнила велика злива з грозою, через що змагання довелося призупинити майже на годину. Французи почали грати дуже агресивно. Діючи переважно в обороні, збірна України намагалася контратакувати, але нічого небезпечного створити не спромоглася.

Французи двічі впродовж 10 хвилин забили м'ячі у ворота української збірної і очолили турнірну таблицю. Україна, у активі якої три пункти, свою подальшу долю вирішувала 19 червня у заключній грі з командою Англії. Вислід 1:0 на користь Англії.16 червня не пощастило збірній команді Росії, яка, попри гучні заяви і прикрі демонстрації, програла команді Греції з рахунком 1:0 і залишила чемпіонат. Не минули безслідно провокації вболівальників збірної Росії у Польщі. Крім грошового покарання Російського футбольного союзу, Росія дістала попередження про можливу кару в наступному чемпіонаті, 10 російських уболівальників з 27 осіб, затриманих на чемпіонаті в Польщі залишаються під арештом. Щодо двох з них вже ухвалені судові вироки, які набудуть чинности після закінчення терміну можливого оскарження, а один засуджений до 10 місяців позбавлення волі умовно, грошової кари і п'ятирічної заборони відвідування стадіонів у Польщі.

Президент Союзу европейських футбольних асоціяцій (УЕФА) Мішель Платіні задоволений організацією „Евро-2012" і переконаний, що Україна і Польща вже перемогли на цьому турнірі. Він підкреслив, що після багатьох проблем і значних сумнівів, які з'являлися упродовж п'яти років, обидві країни впоралися із завданням. *(„Чемпіон")*

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Українська неминучість

Петро Часто

В Україні дуже можливі барикади і кров. Барикада вже стоїть, тільки ще невидима, затаєна, тому що її вибудували не українці. І не українці прагнуть крови. Але трагедію ледве чи вдасться відвернути, тому у цей момент останнього „затишшя перед бурею" – насправді вона вже давно триває – доцільніше і чесніше подивитися правді в очі, ніж слухати байки політиків з Верховної Ради, нібито все можна мирно полагодити і вирішити. Вони вже наполагоджували за 20 років, навирішували. Тепер якби на їхніх депутатських місцях опинилися навіть самі святі люди, то хто-зна, чи 20 років вистачило б для подолання прірви між багатими і бідними в країні.

Але незрівняно більшим, непростимим їхнім гріхом є інше: своєю національною байдужістю, політичною сліпотою і маєтково-грошовою захланністю ця так звана еліта уможливила глибоке проникнення російського великодержавного шовінізму в українську дійсність.

„У страху великі очі. Росія саме ледве ноги волочить", – знайдуться охочі заспокоювати. Якраз у цьому й суть проблеми: Росія перед своїм остаточним імперським фіяско веде себе як поранений звір, і тим небезпечна. Якби їй не загрожував неминучий розпад, якби чекала ясна, цивілізована перспектива, то відповідною була б там уся суспільна атмосфера, від-

(Закінчення на стор. 7)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

У Києві – перший міський референдум

КИЇВ. — За проведення Першого київського референдуму до Київради передано 334 тис. підписів, тобто ідею підтримали 16 відс. киян. Як повідомили 18 червня в прес-службі Київської міської державної адміністрації, це на 114 тис. осіб більше, ніж вимагає законодавство. На референдум будуть винесені три питання: „Чи схвалюєте Ви обов'язкове включення в щорічний бюджет Києва надання адресної матеріяльної допомоги пенсіонерам та надбавок працівникам бюджетної сфери столиці? Чи схвалюєте Ви створення в Києві підпорядкованої міській громаді муніципальної міліції, яка повинна забезпечувати порядок у місті і безпеку жителів? Чи схвалюєте Ви основні проєктні рішення нового Генерального пляну розвитку Києва?" Перші збори з питань проведення Першого київського референдуму відбулося 10 квітня. Одноголосно схвалено пропозицію провести референдум, затверджено формулювання трьох питань і утворено ініціятивну групу, якій доручено збирання підписів під вимогою про проведення міського референдуму. У другій половині квітня такі ж збори киян пройшли у всіх районах столиці. Всього було створено 61 ініціятивна група. Згідно з чинним законодавством, протягом 30 днів члени ініціятивних груп повинні були зібрати 216 тис. підписів киян, тобто 10 відс. від числа зареєстрованих виборців. *(„День")*

Чужоземці захищали українську мову

ЛЬВІВ. — 15 червня у Львові чужоземці захищали статус української мови як єдиної державної. Акцію організувала „Студентська ініціятива Національного університету ім. Івана Франка. „Зараз в Україні піднімається питання мови та двомовности, – сказав організатор заходу Руслан Пірус. – І якщо раніше влада просто спекулювала подібними речами, але виконувала якісь інші зобов'язання, то зараз складається враження, що режим забув про всі обіцянки, крім двомовности. Ніхто не обстоює соціяльних ґарантій, не бореться з безробіттям. Партія Реґіонів взялася за ту проблему, яка стоїть на 31 місці серед усіх питань, що турбують українців. Таким чином хочуть підняти собі оцінювання перед виборами. Проте, ми вважаємо, що мова державна має бути одна. Це вигідно як духовно, так і економічно". Львів'яни з задоволенням висловлювали слова підтримки організаторам. *(„Газета по-українськи")*

Згоріла пам'ятка архітектури XIX ст.

ЛЬВІВ. — 18 червня у Львові в музеї народної архітектури та побуту, який називають Шевченківським гаєм, дотла згоріла пам'ятка архітектури XIX ст. – хата-ґражда, яка була привезена з селища Верховина, що на Івано-Франківщині. Це неелектрифікована будівля площею 225 квадратних метрів. Жертв і постраждалих від пожежі немає. Головне управління Держтехгенбезпеки у Львівській області з'ясовує причини пожежі. За попередньою інформацією, це може бути зумисний підпал або ж людська необережність. Дерев'яна будівля належала до пам'яток архітектури місцевого значення. Музей під відкритим небом у Львові займає площу на 50 гектарах землі у мальовничому куточку міста. Тут зберігається 124 дерев'яних церков і хат XVIII-XX століть. *(Радіо „Свобода")*

У Львові вшанували Є. Коновальця

ЛЬВІВ. — 15 червня у львівському парку ім. Івана Франка відбувся поетичний вечір на честь 121-ої річниці з дня народження видатного борця за незалежність України Євгена Коновальця. Захід організували молоді поети й музиканти Львова. „Євген Коновалець – це приклад людини, яка мала мету, ціль і впевнено крокувала до неї, незважаючи на всі перешкоди й труднощі в житті. Він боровся не за власні матеріяльні вигоди, а за цілий народ, щоб його нація жила гідно. Він багато разів ризикував своїм життям, але не відмовлявся від переконань. Така людина заслуговує на те, щоб у його честь проводили подібні вечори", – розповіла співорганізатор вечора Ярина Волошин. *(„Газета по-українськи")*

Українська громада закликає до захисту державної мови

15 червня у „Свободі" були поміщені уривки з листів і заяв громадських організацій та окремих осіб, які висловили протест проти розгляду у Верховній Раді законопроєкту про засади державної мовної політики, який створює загрозу українській мові. Нижче вміщено уривки з ряду листів, які надійшли до редакції впродовж останнього тижня.

Український Конґресовий Комітет Америки:

Український Конґресовий Комітет Америки (УККА), що представляє понад 1 млн. американців українського походження, закликає світову громадськість приєднатися до УККА у рішучому засудженні законопроєкту „Про засади державної мовної політики" (…). Закон про мови не лише дозволяє імперській російській мові стати другою офіційною державною мовою в Україні, всупереч власній Конституції України, але, що важливіше, закладає основу для нової системи апартеїду на етнічній основі проти українського народу у своїй власній країні, яка була наново включена у путінський неоколоніяльний „Русскій мір" (…). УККА та його членство закликають Президента США Барака Обаму і Конґрес США заборонити допуск до США тих представників режимів Віктора Януковича і Володимира Путіна, що відповідальні за порушення прав людини українського народу (…).

Світова конференція українських державницьких організацій:

… Мова це основа нації, а зокрема для нашого народу є основний сполучник. Коли одна третина українців проживає поза Україною, а друга третина в Україні користується російською мовою, то українська мова навіть сьогодні, без царя і комісара, зазнає вагомих поневірянь, а ця мова повинна бути головним чинником нашого всеукраїнського єднання. Тому слід конкретно прийти на захист української нації та розгорнути широку акцію проти ворогів, що включає сучасний режим в Україні на чолі з Віктором Януковичем та його прибічників у цілому світі, включно з дипломатами-представниками цього ворожого режиму. Треба розуміти, що хоч дипломатична місія представляє Україну, її сучасні працівники репрезентують сучасний режим (…). Навіть в діяспорі, де є підприємства українських власників та українські фінансові інституції, треба користуватися тільки мовою даної країни чи українською, виключно українською мовою розмовляти в поточному житті, в товаристві, вдома чи в українських молодіжних виховних організаціях (…). Настав час випробування і нагода йому протистояти.

Український Католицький Університет:

Спільнота Українського Католицького Університету (УКУ) висловлює свою глибоку стурбованість ситуацією довкола голосування у Верховній Раді щодо законопроєкту про мову. Україну знову поставили на межу громадянського протистояння. За такі дії депутати будь-якої іншої країни понесли би серйозну політичну відповідальність. У нашому ж суспільстві вони сподіваються, на жаль, отримати за них політичну вигоду (…).

Метою законопроєкту не є захист російської мови в Україні, а виконання політичного замовлення, зформульованого не з української перспективи й для України надзвичайно небезпечного. Ми закликаємо українське суспільство, передовсім російськомовне його населення, виступити проти цієї політичної провокації (…). Ми закликаємо все українське суспільство усвідомити, що політичні ігрища, затіяні владою довкола мовного питання, є аморальними по своїй суті та злочинними за своїми наслідками. У цій ситуації країна потребує загальної мобілізації здорового патріотизму та тверезого глузду.

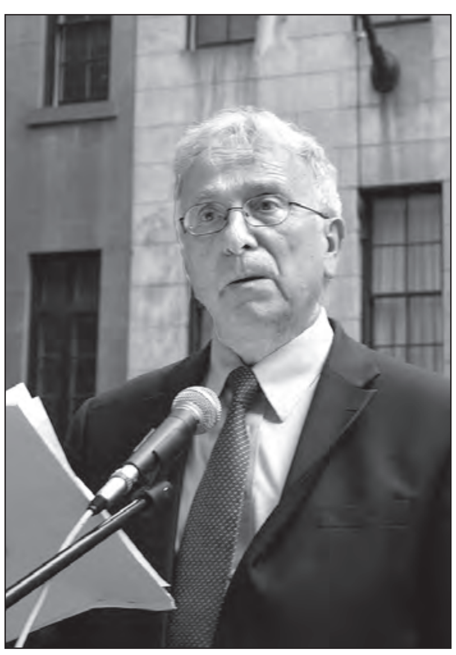

Українські патріоти вийшли на акції протесту в Києві. (Фото: УККА)

В Ню-Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

Промовляє президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай.

відділень цієї організації), Михайло Козюпа і Юрій Симчик – від ООЧСУ, Галина Руденко з Ню-Йорку. Між промовами присутні співали українські патріотичні пісні. З сольоспівом виступили також Максим Лозинський і Ксеня Качурак.

Учасники акції скандували гасла „Наша мова – українська!", „Ганьба!", „Геть москаля з України!" та інші. На закінчення акції вони заспівали Національний гимн України.

Слово має голова „Нової Української Хвилі" Мирослава Роздольська.

Будителі свободи закликають до боротьби

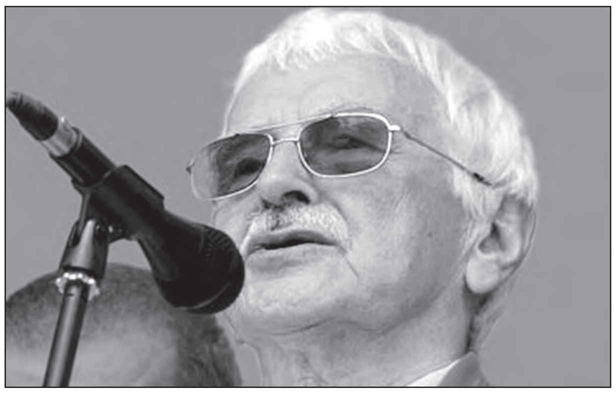
Сергій Горицвіт

СИМФЕРОПІЛЬ. – У вирі подій та політичної тріскотні залишилася майже непоміченою зустріч колишніх радянських дисидентів, яка відбулася 19 травня. Вони зібралися тут на запрошення керівника Меджлісу кримськотатарського народу, відомого правозахисника й дисидента Мустафи Джемілєва саме у дні жалобних заходів з нагоди 68-ої річниці депортації кримських татар з Криму.

Серед учасників цього поважного зібрання були Людмила Алексеєва (Росія, Москва), Вардан Арутюнян (Вірменія, Єреван), Володимир Буковський (Велика Британія, Кембридж), Наталя Горбаневська (Франція, Париж), Андрій Григоренко (США, Ню-Йорк), Валерій Калабугін (Естонія, Таллінн), Сергій Ковальов (Росія, Москва), Мирослав Маринович (Україна, Львів), Пітер Редавей (США, Вашінґтон), Євген Сверстюк (Україна, Київ), Айше Сейтмуратова (Україна, Симферопіль), Олексій Смирнов (Росія, Москва), Петро Хлебович (Польща, Краків), Тетяна Янкелевич (США, Бостон) та інші не менш відомі особистості.

Передусім колишні політичні в'язні комуністичного режиму підтримали ініціятиву меджлісу кримсько-татарського народу про заснування Кримського форуму дисидентів і правозахисників, який проводитиметься щорічно. Його головним завданням є забезпечення спадкоємности правозахисного руху колишнього СРСР у діяльності інститутів громадянського суспільства в пострадянських державах.

З глибоким занепокоєнням колишні політв'язні говорили про небезпеку відновлення тоталітарних режимів і необхідність міжнародного засудження й заборони комуністичної ідеології. Правозахисник В. Буковський зокрема сказав: „Ми не змогли добитися засудження цієї системи як злочинної, і нам потрібно продовжувати свою справу, тому що все ще триває виправдання звірячих злочинів. Хіба можливе, аби в Німеччині депутат Бундестаґу став заперечувати факт Голокосту? Ні, цього не можна уявити. А чому? Тому, що там був процес денацифікації, Нюрнберзький процес, все це вже визначено юридично як злочин. А у нас цього не сталося. Тому що не була поставлена крапка, й це наша біда".

Виступає колишній дисидент і політичний в'язень Євген Сверстюк. (Фото: Сергій Горицвіт)

Учасники конференції одностайно засудили виступ керівника Компартії України Петра Симоненка, який з трибуни українського парляменту, повторюючи арґументи енкаведистів-карателів, виправдовував сталінський злочин депортації народів. У відповідь на виступ П. Симоненка представники України проголосили заяву „На захист прав кримсько-татарського народу", яку підтримали й підписали російські дисиденти та правозахисники з інших країн.

Було прийнято й заяву „Майбутньому Росії загрожує її минуле", проект якої запропонували представники російського правозахисного руху. У ній йдеться про відродження в Росії методів авторитарного державного правління, що практикувалися в СРСР, про імітацію владою демократичних свобод, про поліцейське насильство над опозиціонерами.

Особливу ж увагу на цій зустрічі було приділено ситуації, що склалася в Україні після приходу до влади четвертого президента і його злочинного клану. Колишні радянські дисиденти прийняли заяву „Доля українській державности – в руках українських громадян".

Перед загрозою реставрації радянської імперії сучасні демократичні і правозахисні сили знову об'єднуються під своїм давнім гаслом „За вашу й нашу свободу!". Міжнародний форум колишніх радянських дисидентів і політв'язнів, яких Є. Сверстюк назвав будителями свободи, має відбутися у Криму цієї осені.

Права людини в Україні – гостра проблема

„Всі люди народжуються вільними і рівними у своїй гідності та правах" – проголошує стаття 1 Загальної декларації прав людини Організації Об'єднаних Націй з 1948 року. Визнання правової рівности має глибокий гуманістичний сенс, а в практичному прикладанні сприяє максимальному використанню людьми своїх здібностей, творчих потенціялів. Разом з тим ці права і свободи – соціяльно зумовлені, тобто їхнє дотримання залежить від реального суспільства, рівня його економічного, культурного і морального розвитку. У світлі цієї залежности про сьогоднішню Україну не можна сказати майже нічого позитивного. Про це свідчить звіт Державного департаменту США про дотримання прав людини в Україні в 2011 році. Нижче вміщуємо загальні висновки про Україну цього документу (Country Reports on Human Rights Practices for 2011).

Україна є республікою з президентсько-парляментською формою правління. Конституція передбачає, що президент обирається шляхом прямого голосування, прем'єр-міністер призначається президентом за згодою парляменту, а парлямент (Верховна Рада) є однопалатним. Нещодавні зміни до Конституції зміцнили повноваження президента за рахунок інших гілок влади. Віктор Янукович вступив на посаду президента України в лютому 2010 року, після двох турів голосування, які відповідали міжнародним стандартам щодо демократичних виборів. Силові структури в цілому були підзвітні цивільній владі.

Найбільш серйозною подією у сфері прав людини у тому році було політично мотивоване затримання, судовий розгляд та засудження колишнього прем'єр-міністра Юлії Тимошенко, поряд з вибірковим переслідуванням інших високопоставлених членів її уряду.

Другою найбільш важливою проблемою були заходи органів влади щодо обмеження свободи мирних зборів. Під політичним тиском суди відмовили у дозволах на проведення переважної більшости акцій протесту, що піддавали критиці владу. Щодо тих протестів, які були схвалені, надмірна присутність міліції знеохотила участь протестантів, а їхні дії були обмежені і відбувалися під пильним наглядом влади.

Третьою основною проблемою було збільшення тиску влади на незалежні засоби масової інформації, що привело до конфліктів між власниками засобів масової інформації і журналістами та до самоцензури.

До інших серйозних проблем належали зловживання міліції та смерть під вартою, побиття і тортури затриманих і ув'язнених; а також неефективна, корумпована судова система. Крім того, повідомлялось про такі проблеми: жорсткі умови утримання у в'язницях і місцях утримання під вартою, свавільні і тривалі досудові затримання, тиск з боку влади на неурядові організації (НУО) і масово поширена корупція у всіх гілках влади.

До соціяльних проблем належали: насильство щодо жінок; торгівля людьми; напади на ґрунті ксенофобії і злочини на ґрунті ненависти; соціяльна дискримінація, переслідування і напади на релігійні і етнічні меншини.

В цілому, влада не притягала до відповідальности співробітників силових структур, які вчинили зловживання, особливо щодо етнічних меншин і ув'язнених.

Притягнення до відповідальности за корупцію, які були частими, нерідко зазнавали критики як вибіркові. Безкарність була проблемою у всіх органах влади.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

КОД виключив партію „Наша Україна"

КИЇВ. — Комітет опору диктатурі (КОД) виключив зі свого складу партію Віктора Ющенка „Наша Україна" та визначив свій статус. Про це повідомила 15 червня прес-служба партії „Батьківщина". „КОД визначив, що, відповідно до закону про вибори, не є суб'єктом виборчого процесу, не висуває кандидатів, а лише координує діяльність опозиційних партій з питань підготування заходів, зокрема акцій протесту, спрямованих на боротьбу з диктатурою Віктора Януковича", – йдеться у повідомленні прес-служби. „КОД також ухвалив рішення про виключення зі свого складу партії В. Ющенка „Наша Україна" у зв'язку з систематичним порушенням попередніх рішень КОД та за систематичну співпрацю з режимом В. Януковича", – заявляє прес-служба. *(„День")*

В Івано-Франківську впав будинок

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. — 16 червня на вулиці Вербова, 4, стався обвал двоповерхового житлового будинку – вибух газу. Про це повідомили в пресслужбі Управління міністерства надзвичайних ситуацій (УМНС) в Івано-Франківській області. „Обвал будинку стався близько 8 год. ранку. Троє осіб з опіками тіла доставлено в обласну клінічну лікарню", – повідомили в прес-службі УМНС в області. Рятувальники вручну розбирали завали будівлі. За словами очевидців, будівля повністю зруйнована і вже не придатна для житла. У лікарні перебувають подружжя та їхній 31-річний син. Невідомим залишається місцезнаходження літньої жінки, бабусі родини, яка була господаркою будинку. За словами сусідів, вона могла вийти з дому. Втім, рятувальники і кінологи не виключають, що жінка залишається під завалами. На місці події працюють також фахівці газового господарства. Остаточна версія трагедії уточнюється. *(„Укрінформ")*

Новий закон про заборону куріння

КИЇВ. — Президент України Віктор Янукович 13 червня підписав закон, що розширює перелік заборонених для куріння місць, повідомила прес-служба глави держави. Закон забороняє куріння у віндах і таксофонах, у приміщеннях і на території установ охорони здоров'я, у навчальних закладах, на дитячих майданчиках, у спортивних і фізкультурно-оздоровчих спорудах, у під'їздах житлових будинків, підземних переходах, громадському транспорті, в приміщеннях установ ресторанного господарства, в приміщеннях об'єктів культурного призначення, приміщеннях органів державлади та місцевого самоврядування, на зупинках громадського транспорту. Окрім того, забороняється куріння, крім спеціяльних відведених для цього місць, у приміщеннях підприємств, установ та організацій усіх форм власности, в приміщеннях готелів та аналогічних місцях розміщення громадян, у гуртожитках, летовищах і на станціях. Порушення цих норм закону про виділення й обладнання місць для куріння передбачає стягнення покарань обсягом від 1,000 до 10 тис. грн. *(Радіо „Свобода")*

Уряд підтримуватиме іновації

ХАРКІВ. — Уряд і надалі підтримуватиме розвиток високотехнологічних та іноваційних галузей економіки. Про це заявив 15 червня Прем'єр-міністер Микола Азаров під час ознайомлення з роботою „Харківського машинобудівничого заводу „ФЕД". „Наш уряд велику увагу приділяє розвиткові високотехнологічних та іноваційних галузей економіки, створенню таких підприємств, які б виробляли продукцію не тільки з дотриманням рівня світових стандартів, а й значно вищих стандартів. Я на власні очі пересвідчився, що ряд розробок цього підприємства уже зараз перевершує всі відомі нам аналоги", – зазначив М. Азаров. Він запевнив, що уряд створить відповідні умови, щоб вітчизняні підприємства виробляли конкурентоспроможну продукцію. Прем'єр-міністер зазначив, що відвідуючи таке підприємство, у нього виникли одночасно і радісні та сумні почуття. „Радісні, тому що такі підприємства є у нашій країні, а сумні – бо таких підприємств у нас одиниці". *(„Укрінформ")*

АМЕРИКА І СВІТ

Росія – „ключовий супротивник США“

ВАШІНҐТОН. — Кандидат в президенти США від Республіканської партії Міт Ромні черговий раз назвав Росію „ключовим геополітичним супротивником США“. М. Ромні визнав, що США і Росія вже не вороги: „Ми не боремося один з одним, і часи холодної війни закінчилися. Однак, Росія є нашим геополітичним супротивником, і в зв'язку з цим, думаю, цілком зрозуміло, що вона (влада Росії) продовжить проводити політику, яка суперечить інтересам нашої держави“, – заявив М. Ромні, зазначивши, що Росія на міжнародній арені постійно стає на шляху США. Республіканець при цьому розкритикував Барака Обаму за м'яку політику: „Я думаю, що було великою помилкою здати свої позиції і дозволити їй (Росії) отримати те, що вона має зараз. Президент проявив надмірну наївність, переставши правильно оцінювати сили“. М. Ромні також вважає, що якими б політичними та персональними якостями не володів нинішній Президент США, він не зможе якимось чином впливати на Росію. У зв'язку з цим політик впевнений, що сила – це єдиний інструмент, який може закріплювати успіхи зовнішньої політики США. *(„День“)*

У Мехіко – зустріч „Групи двадцяти“

ЛОС-КАБОС, Мехіко. —18 червня на тихоокеанському узбережжі Мехіко відкрилася дводенна зустріч країн „G20“ („Групи двадцяти“), основною темою якої стали шляхи подолання світової економічної стаґнації. На тлі позитивних, з точки зору европейських політиків, результатів виборів у Греції, світові провідники закликали керівництво Евросоюзу до пошуку остаточного вирішення европейської боргової кризи. Господар „G20“, Президент Мехіко Феліпе Кальдерон, закликав учасників зустрічі дотримуватись своїх зобов'язань перед Міжнародним валютним фондом і виділити більше грошей на подолання боргової кризи. Країни „Групи двадцяти“ пообіцяли надати понад 400 млрд. дол. нових кредитів у квітні, але деякі з них досі не виконали своїх зобов'язань. В кулуарах нарад відбулася зустріч Президента США Барака Обама і Президента Росії Володимира Путіна. Вони обговорювали розбіжності Москви і Вашінґтону з приводу вирішення конфлікту в Сирії. Американські журналісти звернули увагу на холодний тон перемовин, але самі глави США і Росії назвали їх ґрунтовними і предметними. Про це свідчать відповідні заяви за результатами двогодинної зустрічі двох президентів того ж дня. Крім того, у підсумковому комюніке зустрічі 20 червня сказано, що провідники найбільших економік світу заявили, що приймуть „всі необхідні заходи“ для захисту еврозони. У заключній дискусії провідники домовилися не застосовувати нові протекціоністські засоби до 2014 року. Також країни БРІКС (Бразилія, Росія, Індія, Китай і Південно-Африканська Республіка (ПАР) зобов'язалися збільшити свої внески в Міжнародний валютний фонд який прагне збільшити свої резерви для запобігання нових фінансових криз. „Група двадцяти“ об'єднує провідні економіки світу – 19 промислово розвинених держав та найпотужніших з держав, що розвиваються, а також Евросоюз як єдине ціле. *(Радіо „Свобода“)*

Париж і Лондон схрестили шпаги

ЛОНДОН. — Британський прем'єр-міністер Дейвид Камерон 19 червня розкритикував наміри французького Президента Франсуа Оланда збільшити податки для багатих. „Хоча Лондон від такої ініціятиви Парижа тільки виграє, – заявив Д. Камерон. – „Якщо французи піднімуть ставку податку на доходи до 75 відс., ми розстелемо червону доріжку перед французькими підприємцями, які будуть приїжджати до Британії. Щоб вони могли платити податки у Британії і оплачувати наше медзабезпечення, школи та усе інше“. Міністер праці Франції Мішель Сапен заявив, що серед французьких підприємців є досить патріотів, які не будуть втікати до Великої Британії, щоб платити менші податки. Щоб збільшити доходи до бюджету Ф. Оланд збирається підняти податки для фінансових установ та нафтових компаній, а також підвищити податки для багатих: щоб ті, хто заробляють понад 1 млн. евро на рік, віддавали державі 75 відс. своїх доходів. *(„День“)*

Зараз розпочнеться матч...

(Репортаж з київської фан-зони „Евро-2012“

Юрій Луканов

КИЇВ. – На станції метро „Позняки“, яка знаходиться за пів години їзди до центру Києва, зі мною у вагон сідають п'ятеро шведів у синьо-жовтих сорочках з національним гербом, який містить три корони. Шведська збірна грає всі матчі групового турніру в Києві, і тому шведських вболівальників прибуло до столиці найбільше. Трохи раніше преса писала, що у день приїзду шведів до Києва у таборі для них не було води, освітлення і не працювали душові.

„Вам вже налаштували табір для фанатів?“ – питаю в одного з них.

„Поняття не маю“, – відповідає чоловік віком з 30 років, чия рудувата борода пофарбована у синьо-жовтий колір шведського національного прапора. – „Ми живемо у цьому районі, винаймаємо приватну квартиру. Велике мешкання, з гарними умовами: телевізор, інтернет, все необхідне.“

Він розповідає, що живуть вони там уп'ятьох. Платять 1,000 дол. на тиждень за всіх. Мають приязних господарів і дуже задоволені.

Оренда якісної і великої квартири на Позняках зазвичай сягає 800-900 дол. на місяць. На станції „Золоті ворота“ шведські фани виходять і йдуть гуляти по Києву, а я спускаюся по вулиці Прорізній до фан-зони. Вона займає проїжджу частину Хрещатика, відгороджена від тротуару загорожею. Охорона в спеціяльних яскравих зелених жилетках перевіряє сумки відвідувачів. Робить це не дуже ретельно.

Два дні тому журналіст Артем Скоропадський спокійно проніс повз охорону муляж вибухового пристрою, спершу поклав його неподалік від охорони, потім переклав його у сміттєвий бак на видне місце. Але на це ніхто не звернув уваги.

Четверо чоловіків обнімаються з двома жінками і, сміючись, фотографуються. Вони в жовто-синьому вбранні. Одна з жінок з акцентом просить продати їй квиток дешевше. Чоловік заперечно крутить головою.

„Що зробити, щоб ви мені продали дешевше?“ – з удаваним драматизмом питає вона з акцентом, який видає в ній українку.

„Вийти за мене заміж,“ – відповідає він.

„Так треба ж попросити добре.“

Він стає перед нею на коліна. Вона сміється.

Мартін Ровсеборґ каже, що він професійний гравець у покер. Вони з друзями ще в Стокгольмі купили квитки, але потім дехто не поїхав до Києва. Тому і продає два по 120 евро – ціна вказана на квитках. Каже, що це квитки в найкращі сектори. Йому дуже подобаються українські жінки, але він не може поступитися ціною.

Алла Бурдюг каже, що готова заплатити до 500 гривень – трохи більше 60 дол. В неї є немалий будинок у районі Святошині, що на заході Києва. Вона здала велику кімнату шістьом шведам. Каже, їм у неї так сподобалося, що вони звідти виходять лише на матчі.

„Дуже милі, веселі люди, – каже вона. – Тільки п'ють багато. Мабуть, тому що у нас спиртне значно дешевше від їхнього.“

Британці Майк Паркер і Вілл Денсон вірять, що їхня збірна виграє цей кубок. (Фото: Юрій Луканов)

„То ви заміж виходите?“ – питаю я.

„Ні. Він не погодився знизити ціну на квиток, тому йому треба піднести гарбуза,“ – сміється Алла і йде далі шукати квиток.

У фан-зоні купа кіосків з продажу пива і сувенірів. Є спеціяльно відділена територія для шведських вболівальників. Встановлено величезні плазмові екрани, які показують рекляму і шматки футбольних матчів, концертів різних музичних груп. На одному з екранів з'являються українські коментатори і кажуть, що на Майдані Незалежности навчають ліпити вареники і там відбувається конкурс на їхнє поїдання.

Жіночка в українському національному вбранні оголошує умови конкурсу: є дві Солохи і дві команди чоловіків. Солохи годують кожного з членів команди вареником і той, з'ївши вареника, цілує Солоху. Та з Солох, яка нагодує членів своєї команди швидше, отримає нагороду. Перемагає Солоха номер один з синім манікюром. Вона витирає серветкою сліди сметани зі щоки, куди її цілували учасники команди.

– Я перемогла, бо в команді був мій чоловік, – каже Наталя з Одеси. – Ми цілою сім'єю виступали – значить, ми сильніші.

Вони з чоловіком Олексієм мають крамницю з продажу мобільних аксесуарів. Питаю, чи немає в них зайвого квитка. Вони кажуть, що брали участь в конкурсі і виграли квитки на матч Швеція-Англія. Сьогодні вранці приїхали з Одеси і увечорі, після матчу, і повернуться назад. Їм дуже подобається атмосфера чемпіонату, бо тут дуже весело і можна познайомитися з громадянами інших країн. „В Україні такого ще ніколи не було“, – каже Олексій.

З протилежного боку від Майдану – ближче до Бесарабського ринку стоїть кілька десятків наметів. Вони тут ще з часів суду над колишнім прем'єр-міністром Юлією Тимошенко. Намети оточені плякатами, щитами з вимогами дати Ю. Тимошенко волю і здолати Віктора Януковича. На спеціяльних столиках лежать листівки українською і англійською мовами „Свободу Юлі“, „Free

(Закінчення на стор. 5)

Фанати у Шведській фан-зоні.

Зараз розпочнеться...

(Закінчення зі стор. 4)

Yulia". Чергова за столиком каже, що найбільше цікавляться шведи.

„Кожного дня роздаємо футболки з вимогою звільнити Ю. Тимошенко, але сьогодні закінчилися," – каже вона.

Між наметами суне натовп вболівальників на чолі з чоловіком у футболці з гаслом „Free Yulia". Каже, що його звуть Джім, він будівельник зі Стокгольму. Він вдома багато читав про політичні репресії в Україні.

„Репресії – це бридко, – каже він, – вони свідчать не про силу, а про слабкість тих, хто ці репресії застосовує. Ця жінка повинна вийти на волю".

Одеситка Наталя (ліворуч) змагається за перемогу **в** *конкурсі вареників***.**

Біля стенду з фотографіями Ю. Тимошенко – англійський фанат, чоловік років за 40. Не хоче називати ім'я і фотографуватися. Пояснює, що збирається в Донецьк і боїться, що через опубліковану в пресі світлину його можуть ідентифікувати. Він переконаний, що може мати неприємності в Донецьку від прихильників В. Януковича, який посадив Ю. Тимошенко за ґрати.

„Я докладно стежу за політикою, – каже він, – у вас чудова країна, мені подобається Київ, але як можна в XXI столітті застосовувати політичні репресії? В це тяжко повірити".

У нього теж нема зайвого квитка, і я повертаюся до фанзони. Там два британці фотографуються з кубком в руках.

„Що це у вас?" – питаю.

„Копія Чаші, за яку борються тут," – відповідає Віл Денсон.

Вони з другом Майком Паркером напередодні прибули до Києва. Їх було кілька десятків осіб. Спершу їх відвезли миль за 60 від міста, де був нібито табір для фанатів. Але там їм не сподобалося, і вони, викликавши таксі, повернулися до Києва.

„Преса писала про ваших бандитів і расизм. Я бачу, що це явне перебільшення, – каже М. Паркер, – Бачу, що нормальні люди тут живуть. Привітні і веселі. Проблема тільки в тому, що мало хто англійську знає."

Раптом перед очима постає справжній поліцейський. Тільки не в українській формі. Ден Ленквістер – швед. Каже, що їх тут 15 полісменів з Стокгольму. Він роками спеціялізується на підтриманні порядку серед фанів, тому його з 14 колеґами послали до Києва для роботи з співвітчизниками.

„Не було жодних інцидентів, – каже Ден, – Українці дуже приязні. А наших, якщо я знаю, що хтось готовий пустувати, то попереджаю про це. Він знає, що я знаю."

Ден вибачається і йде далі патрулювати.

Тим часом, вболівальники збираються біля телевізорів. Через хвилин 10 почнеться матч, і треба зайняти місце вигідніше.

Шведи хочуть бачити Юлю на свободі. (Фото: Юрій Луканов)

„Евро-2012" у Львові

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – Фінальна частина „Евро-2012" викликла у місті велике піднесення. Вщерть заповнений стадіон весь час вирував емоціями, а у фанзонах шанувальники футболу палко підтримували збірну України. Настрій свята футболу передався усім – навіть люди, на щодень далекі від футболу, беруть активну участь у цьому дійстві.

Гості з усіх країн відзначають надзвичайну гостинність українців, зокрема львів'ян. Не можна без зворушення читати схвальні відгуки відгуки про Львів. Люди просто зізнаються йому у коханні.

У місті постійно відбуваються різноманітні заходи і культурно-розважальна програми з нагоди проведення чемпіонату Европи. Активну участь у цих заходах беруть чисельні гості з-за кордону. Львів приязно і дуже гостинно приймає гостей. Свято триває!

Скульптура біля Ратуші в уніформі української збірної.

Місто святкує на „Евро-2012". (Фото: Марта Осадца)

АМЕРИКА І СВІТ

Білорусь віддаляється від демократії

ВАШІНҐТОН. — Влада Білорусі торік продовжувала придушення опозиції, громадського суспільства та незалежних засобів масової інформації, що свідчить про її подальше віддалення від демократії та поваги до прав людини. Про це 14 червня у листі до Конґресу написав Президент Барак Обама у зв'язку з рішенням подовжити ще на рік термін санкцій проти ряду білоруських високопосадовців та інших представників, дії яких підривали демократичний процес у країні. Як відомо, США у 2006 році, за адміністрації Джорджа Буша, заблокували власність і активи 10 високопосадовців уряду Білорусії, включаючи Президента Олександра Лукашенка. *(„Укрінформ")*

Перша жінка-космонавт Китаю

ПЕКІН. — Перша жінка-космонавт Китаю Лю Ян разом з двома колеґами-чоловіками 16 червня почала політ у космос для майбутнього з'єднання літального апарату з орбітальним космічним модулем „Тяньгун-1". Ракета злетіла з території пустелі Ґобі. Космонавти проведуть на орбіті тиждень, відпрацьовуючи технологію з'єднання у навколоземному просторі. Китайське космічне аґентство вважає орбітальний модуль своєрідним тестом, який передуватиме пускові повноцінної космічної станції, що заплановано на 2020 рік. *(Бі-Бі-Сі)*

Линвоходець над Ніяґарою

НІЯҐАРА, Ню-Йорк. — Кордон між США і Канадою американець пройшов по линві, натягнутій над Ніяґарським водоспадом. „Нік Валенда став першим за понад 100 років, хто пройшов над Ніяґарським водоспадом і першим спортсменом, який перетнув таким чином кордон між Канадою та США", – повідомили 16 червня. За незвичайною акцією спостерігали понад 100 тис. туристів. Н. Валенде довелося піти на поступки владі і користуватися засобами, що виключають риск. Упродовж понад 100 років влада канадської провінції Онтаріо і американського штату Ню-Йорк не давали дозволу на прохід через водоспад. *(„День")*

Як світ сприймає Америку

ВАШІНҐТОН. — Науковці дослідницького центру Пю опитали жителів 21 країни і з'ясували, що ставлення до США в цілому стало більш позитивним, ніж в 2008 році, коли Барак Обама був обраний Президентом. Найбільш прихильно до США ставляться европейці. Крім того, Президент Б. Обама користується широкою підтримкою в Японії і Бразилії. У той же час у Єгипті, Тунісі, Туреччині та Йорданії американському Президентові довіряють менше як 30 відс. опитаних. Більшість жителів близькосхідних держав не хочуть, щоб Б. Обама був переобраний на другий термін. Дослідження центру Пю також показало, що більшість опитаних неґативно ставляться до використання безпілотних літальних апаратів для знешкодження підозрюваних в тероризмі. У 17 з 20 країн, понад половини опитаних виступають проти атак дронів у таких країнах, як Пакистан, Ємен і Сомалі. Натомість у США застосування дронів підтримують 62 відс. населення. Також цікавим виявилось те, що більшість опитаних, особливо в Европі, вважає, що Китай випереджає США за темпами економічного розвитку і невдовзі може стати світовою суперсилою. В опитуванні, яке проводили з 17 березня по 20 квітня, взяло участь понад 26 тис. осіб. *(„Голос Америки")*

„Гамас" випустив ракети по Ізраїлю

ЄРУСАЛИМ. — Бойовики ісламістського руху „Гамас" у секторі Ґаза випустили 10 ракет по території південного Ізраїлю після того, як два палестинці загинули внаслідок ізраїльської атаки. Всього за останні два дні були вбиті шість палестинських вояків. Як повідомляє влада Ізраїлю, вночі на центральну частину Ґази була здійснена авіоатака – це була відповідь на попередню ракетну атаку по південному Ізраїлеві. *(Бі-Бі-Сі)*

Світ знову почув про Україну

Перемога національної команди України над командою Швеції 15 червня багатьом нагадала серпень 1998 року, коли збірна України у Москві перемогла Росію у відбіркових змаганнях „Евро-2000". Тоді з подання Андрія Шевченка воротар Росії забив м'яч у свої ворота.

Відтоді минуло чимало часу, але становище України не зазнало змін. У тому чемпіонаті гравці України усвідомлювали, що не можуть програти, бо йшлося не тільки про спорт, а й про престиж молодої держави.

Учасницею нинішнього чемпіонату Україна стала не у спортовій боротьбі, а як співорганізатор турніру. З трьох змагань перед чемпіонатом українська збірна програла два. В Україні нині немає футбольних зірок світового чи европейського маштабу. Популярний у світі А. Шевченко у свої 35 років вже завершує кар'єру гравця. У провідних українських футбольних дружинах уже не перший рік головну ролю відіграють чужинці. Про футбольні змагання на першість України у світі не знають, національна збірна посідає далеке місце в оцінках дружин світу.

Але вже в першій грі „Евро-2012" українці перемогли шведів. Два переможних ґолі у висліді доброї гри усієї дружини забив Андрій Шевченко. Футболісти знову відчули, що просто зобов'язані виграти. На поле вийшла атакуюча команда. Перемагає той, хто більше цього хоче. Бажання перемогти допомогло українцям.

Проте змагання тривають. У двобої з Францією збірній України не пощастило – вона програла з рахунком 2:0. В останній день групових змагань у грі з Англією збірна України програла з рахунком 1:0.

Провідними дружинами в групах стали Чехія, Німеччина, Еспанія і Англія. Граючи так, як проти Швеції, збірна України могла гідно протистояти будь-якому з цих суперників. Але спортове щастя мінливе.

У чемпіонаті з футболу знайшли вияв не тільки спортові, а й політичні пристрасті. Це засвідчили події в Польщі, де російські вболівальники влаштували ряд провокацій: у Вроцлаві кидали вогонь на поле, ображали гравців, влаштували бійку, а у Варшаві провели ходу з радянською символікою, яка відродили у поляків гіркі спогади, пов'язані з колоніяльною політикою СРСР. Союз европейських футбольних асоціяцій наклав грошову кару на Росію, порушники порядку дістали судові покарання. Але спортова доля покарала й збірну команду Росії, яка зазнала поразки в групі і залишила турнір.

До Львова теж приїхали російські вболівальники, які після гри Чехії з Росією спровокували бійку. Не піддаватись на провокації закликав львів'ян керівник адміністрації міського голови Олег Березюк, а історик Василь Расевич заявив, що російські вболівальники в обох країнах стали інструментом зовнішньої політики Володимира Путіна і „Ґазпрому", які, підтримуючи такі візити, ставлять за мету, скориставшись емоціями, ще раз розділити українців. Провокацією було й ведення у Львові коментарів змагань російською мовою.

„Евро-2012" незалежно від висліду збірної України усе ж знову нагадало світові про Україну. В Донецьку і Києві відбудуться кінцеві змагання. Провідники Союзу европейських футбольних асоціяцій позитивно оцінили проведення чемпіонату в Україні. А влада України ще раз відчула осуд з боку ряду закордонних дипломатів, які бойкотували змагання в Україні через політичні репресії проти опозиції.

ІСТОРІЯ

Шукаємо слід хорунжого Т. Хилюка

Павло Подобєд

У грудні 2011 року, я переглядав в читальній залі Центрального державного архіву вищих органів влади та управління, рапорти та звіти старшин 8-ої стрілецької бриґади 3-ої Залізної дивізії Армії Української Народної Республіки. Серед них був рапорт командира бриґади про бій, який стався 28 серпня 1920 року поблизу села Комарівки на Дністрі. Вояки Кінної штабової сотні 8-ої стрілецької бриґади залишили в полі 18 ворожих трупів. З українського боку були вбиті Андрій Марчак і Єрмолаєв, поранені хорунжі Василь Кривла, Тихін Хилюк, Кость Пашкевич і сотник Віроцький. Опір кінної сотні був настільки потужним, що росіяни так і не змогли форсувати Дністер в районі Комарівки. Козаки перенесли поранених через річку. Зупинились у місті Нижнів (тепер село Тлумацького району Івано-Франківської области).

Наступного дня, 29 серпня 1920 року, хорунжий Т. Хилюк помер. Поховали українського старшину з військовими почестями на міському греко-католицькому цвинтарі.

Була знайдена реєстраційна картка хорунжого Т. Хилюка, яка відкрила подробиці його біографії.

У лютому цього року пошуки інформації про загиблого старшину привели до Нижнева. По той бік Дністра – Тернопільщина. Т. Хилюк дав останній свій бій саме на тернопільському боці річки. Найстарші мешканки села Параска Гречин та Параска Киркуш не чули про Т. Хилюка і про бої на Дністрі у 1920 році. Батьки боялись переповідати своїм дітям про такі події.

На місцевому греко-католицькому кладовищі вдалося оглянути всі пам'ятники – знову без результату. Поговорили з сільським краєзнавцем Дмитром Лупипсевим. Протягом тижня він опитав десятки людей. Один дідусь розповів, що чув від тата історію про похорон східняка-петлюрівця у Нижневі, однак, обережний батько ніколи не показував синові „української могили". Відомо лише, що Т. Хилюка поховали на військовому секторі кладовища, поруч з могилами вояків російської та австро-угорської армій. З часом всі військові поховання були розорані.

Краєзнавець Ольга Полонська опитала односельців і навіть зібрала сільське віче, на якому зачитала біографію вояка. Невдовзі з'ясувалося, що Т. Хилюк народився у 1883 році в селі Гурівці Бердичівського повіту Київської губернії (тепер село Гурівці Козятинського району Вінницької области). Родина Хилюків була заможною: батько Феофан мав власного вітряка та добротну хату. У господарстві допомагали сини Юстин, Омелько та Тихін.

Т. Хилюк 5 березня 1920 року вступив до Окремого відділу ім. Івана Сірка Армії УНР на посаду молодшого старшини кулеметної ватаги. З травня 1920 року продовжив службу в Кінній сотні штабу 8-ої стрілецької бриґади, брав участь в усіх її бойових діях.

Коли в післявоєнні роки голова гурівського колгоспу вирішив розорати один з місцевих цвинтарів, племінник хорунжого Петро Хилюк, син Ю. Хилюка, рішуче виступив проти цього наміру. У Гурівцях мешкав онук Омелька Хилюка – Олександер Нестерук.

Т. Хилюк мав дружину та четверо дітей. Подальша доля його родини невідома. Дослідники дякуватимуть за будь-яку інформацію про нащадків хорунжого Т. Хилюка. Чекаємо повідомлень на електронну адресу: heroic.spirit@gmail.com.

Павло Подобєд – координатор благодійної ініціятиви „Героїка", Київ.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800
Fax (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: $65.00 на рік, $40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу – $55.00 на рік, $35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"		
Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 **E-mail**: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 **Fax** (973) 644-9510 **E-mail** adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 **E-mail** subscription@svoboda-news.com

Про книжки, котрі варто зберегти

ДОРОГА ЧИТАЦЬКА ГРОМАДО!

Очевидно, в кожному українському мешканні є більша чи менша кількість україномовної літератури. Знаємо про випадки, коли книжок за десятки років зібралося багато, а читати вже нема кому. Маємо велике прохання: якщо у ваших книгозбірнях знайдеться книжка, видана „<u>СВОБОДОЮ</u>" чи <u>УКРАЇНСЬКИМ НАРОДНИМ СОЮЗОМ</u>, надішліть її до нашої редакції – цим посприяєте здійсненню важливого, загальнокорисного проєкту, над яким ми тепер працюємо. Йдеться про переведення давніших видань в електронний формат, що відтак відкриє вільний доступ до них через інтернет. Якщо котрась з таких книжок виявиться дорогою для вас, обов'язково повернемо її власникові після виготовлення електронної копії. За додатковою інформацією телефонуйте (973) 292-9800, дод. 3051.

Редакція „Свободи"

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Встаньмо на захист рідної мови

Одну націю від іншої відрізняє її мова, яка тримає людей разом. Від Карпат до Кавказу єднала українців їхня рідна мова. А тепер депутати Верховної Ради хочуть запровадити російську мову на значному терені української держави. Ми, українці, ніколи не можемо до того допустити, бо без української мови немає української держави.

Українські люди повинні стати на свої ноги і сказати, що є і буде лише одна державна мова – українська. Не повинна Москва вирішувати, якою мовою українці будуть говорити, писати і читати в Українській державі. На теперішніх українцях лягає велика відповідальність за буття нації.

Пам'ятаймо, що увесь світ дивиться, чи найбільша держава у Европі не стане колонією Росії. Віктор Янукович, Микола Азаров і Дмитро Табачник продають Українську державу. Москва розуміє, що виростає нове покоління і якщо росіяни не запровадять російську мову в Україні, то буде кінець усій Російській Федерації. Росія без України – це лише крапка на мапі світу. Тому „москалі" так підтримують „п'яту колону" в Україні.

Юрій Кравчук,
Вільмінґтон, Делавер

Літературну нагороду не повинні присуджувати чиновники

7 квітня на сесії Черкаської обласної ради було прийняте рішення, що відтепер щорічну літературну нагороду ім. Василя Симоненка присуджуватимуть чиновники. Проєкт рішення представив на сесії начальник управління культури обласної адміністрації Василь Марштупа.

З комісії, яка присуджувала нагороди, виведено професорів-літературознавців Національного університету ім. Богдана Хмельницького Володимира Поліщука та Василя Пахаренка, лавреата Національної премії ім. Тараса Шевченка, колишнього політв'язня, письменника Василя Захарченка. В. Марштупа також запропонував себе до керівного складу новоствореної комісії.

Рішення викликало обурення депутатів обласної ради – членів творчих спілок. Голова обласної організації Спілки письменників Валентина Коваленко спробувала відстояти право письменників самим визначати художню вартість творів претендентів на премію ім. В. Симоненка.

Вона заявила, що склад комісії вирішили змінити після того, як минулого року вона присудила літературну премію письменникові Леонідові Даценкові, координаторові Ради опозиційних сил Черкащини.

„Комісія перетворюється на комуністично-чиновницький заповідник", – підтримала письменників лікар Любов Майборода. „Не ганьбіть ім'я Василя Симоненка!" – сказала вона. Одначе, депутати затвердили новий склад комісії.

Тетяна Воронцова,
Черкаси

„Укрпошта" хоче розбагатіти на „Евро-2012"

Поштові марки сучасної України дедалі частіше стають зовсім не знаками поштової оплати, а товаром, яким відповідальні чиновники з „Укрпошти" намагаються збагатитися за рахунок колекціонерів.

Ще не затихла хвиля обурення пропозицією придбати чотири аркуші серії „Власна марка" за ціною, яка майже вп'ятеро перевищує їх номінальну вартість, як до всіх обласних дирекцій пошти надійшов циркуляр, який інформував про випуск на початку травня лімітованого накладу поштового бльоку з однієї марки з зображенням чаші Союзу европейських футбольних асоціяцій („золотий випуск") номіналом 46.2 грн. і з роздрібною вартістю 500 грн. та поштового бльоку з однієї марки з зображенням чаші („срібний випуск") номіналом 29.75 грн. і з роздрібною вартістю 300 грн.

Якщо поштова марка не продається бодай в одному поштовому віконці за номінальною вартістю, то такі випуски отримують визначення як небажані, спекулятивні й надалі бойкотуються і філателістами, і філателістичними каталогами.

Коли після ліквідації Видавництва „Марка України" в 2009 році почало лихоманити марковидавничу справу і по всій Україні розпочалася нова хвиля „маркового голоду", гадалося, що ситуація зміниться на краще. Поперваx так і було, але дуже недовго. З часом почалося нічим невиправдане значне підвищення номіналів марок і бльоків, а далі керівництво „Укрпошти" вирішило якнайбільше заробити на філателістах. Вкотре приходиться нагадувати, що всі знаки поштової оплати, які осідають у філателістів, не вимагають надання поштових послуг. А це значить, що наперед оплачена квитанція на надання згаданих послуг (чим фактично являється поштова марка), залишається барвистим папірцем, вартість випуску якого в багато разів перевищує вказану продажну номінальну вартість.

Тож так звані „золоті" і „срібні" випуски до „Евро-2012" стануть останніми цвяхами в домовину з українською філателією.

Олександер Жарівський,
Львів

Досі актуальний заклик

У 1951 році, до 25-ліття вбивства Симона Петлюри, у журналі української молоді „На варті" (ч. 5-6) під портретом Симона Петлюри було поміщено слова Олександра Олеся: „Він не вмер! Кличе він і зве до бою битись з ханською ордою і тепер".

Стаття Павла Гай-Нижника „Потворна сутність цієї влади", оприлюднена 13 квітня у „Свободі", співзвучна з словами О. Олеся. У статті окреслена сутність нинішньої влади в Україні як новітнього феодалізму, відродження сталінських методів керування. Тож воюймо з ханською ордою і тепер!

Катерина Василів-Сидоренко,
Торонто

Українська неминучість...

(Закінчення зі стор. 1)

повідно вели б себе у Варшаві російські футбольні фанати – не виявили б так спонтанно і так промовисто ненависти до вже незалежних від них поляків.

Але до України у той же день, 12 червня, росіяни виказали більшу, глибшу ненависть, і не якісь там вуличні хулігани, а вищий ешелон влади – члени Державної Думи. Це було свято, День Росії. Депутат Євген Федоров, один з чільних провідників пропутінської партії „Єдина Росія", давав з цього святкового приводу інтерв'ю для московського інтернет-видання „Правда. Ру", і воно мало заголовок: „Україна – ключ до суверенітету Російської Федерації". Тема розмови – майбутнє Росії і головний вектор її розвитку.

На зауваження журналіста, що у зв'язку з амбітним проєктом евроазійського союзу для Росії виглядало б логічним зосередити увагу на багатствах необжитого Сибіру і Далекого Сходу і, можливо, було б виправданим перенесення туди столиці, Є. Федоров відповів (перекладаємо з російської): „Ні, це було б відступом, ми звикли геополітично розвиватися. Це правда, ми азіяти, але европейські, і рух нашої столиці повинен відбутися в европейський бік".

Кореспондент: „Тобто на захід від Москви? У Брянськ?".

Є. Федоров: „У Київ".

Кореспондент: „Вибачте, Київ – це взагалі не Росія".

Є. Федоров: „Київ – це Русь, а Русь – це Росія. Переносом столиці до Києва ми вирішуємо багато питань. Ми вирішуємо питання великої Росії і великої України, що одне і те ж. Україна від Карпат до Сахаліну – це і є Русь. А Русь – це Росія".

Кореспондент: „Ви серйозно про це говорите?"

Є. Федоров: „Звичайно. Я й з депутатами українськими листувався на цю тему. Питання єдиної держави в Україні підтримують з двох фланґів, тільки середина ухиляється від остаточного вирішення, зокрема Янукович, хоч він скликав переговорну групу. Тобто ми вже маємо переговорну групу щодо єдиної держави...".

Можна сказати – маячна, абсурд, можна покрутити вказівним пальцем біля скроні, але як бути з прямим посиланням на Президента України і на створену ним, таємно від українського суспільства, „переговорну групу"? Тішитися, що В. Янукович – це ще не вся Україна і що він катастрофічно втрачає підтримку навіть на сході і півдні країни? Або тим, що він „ухиляється"? Так, бо ж не зовсім він „чиста дошка" і не може не розуміти, що в столиці України „від Карпат до Сахаліну" не йому бути президентом. Але це розуміння залишає його таким, яким він є – національно несвідомою, некультурною, внутрішньо убогою, абсолютно глухою до завдання виживання нашої нації людиною і тим небезпечною для України, якою він, на її нещастя, нібито керує.

„Нібито", бо біда – не в самому В. Януковичеві, а в тому, що за його спиною в Україні вже майже відверто піднімає голову та чорна сила, котру потиху і невпинно впроваджувала Москва за всіх попередніх українських президентів. Фактом є, що в керований заклятим україножером Вадимом Колесніченком „Всєукраїнскій Координаціонний Совєт орґанізацій російскіх соотєчєствєнніков" входить 116 організацій, тільки в одному Львові діє 10 „ідейних" російських структур. Певна річ, тяжко сказати, чи всі до одного члени цієї „п'ятої колони" становлять реальну небезпеку для України і її незалежности, чи всі вони невиліковно заражені імперсько-завойовницьким духом, але в кожнім разі Москва підтримує цей „дух" мільярдами долярів.

По-друге, вона не хоче всього відразу: перш ніж утворювати велику Росію зі столицею в Києві, вона хоче маленького – знищити в Україні українську мову. Тим часом, як добре зауважує українська розумниця і блискучий політолог Оксана Пахльовська, ці схиблені на ненависті до українства і української мови колісниченки водночас убивають і мову російську: „Мова – невралґічний пункт життя суспільства, дзеркало його духовного буття, культурного й освітнього рівня, психологічних і психічних станів. У цьому сенсі мова, яка потребує захисту, – не лише українська, а й російська... Російська мова офіційно перетворюється на мову окупаційну, на мову політичних шулерів, совкових невігласів і проплаченого люмпена. Захист російської мови з боку політиків такого низького рівня – це глум над російською культурою".

Тільки не сподіваймося, що вони зважать на цей шляхетний арґумент. Імперська Москва аґонізує, з Україною вона пов'язує надію на спасенне „друге дихання", тому від Володимира Путіна слід чекати великої, можна сказати – історичної провокації. Аж до збройного вторгнення в Україну – на захист „русскоязичнаґо насєлєнія". Чи не для цього „переговорна група" руками В. Януковича призначила головою Служби безпеки і міністром оборони України не просто етнічних росіян, але таки народжених і вихованих в Росії?

Тому усім нам, хто живе Україною, треба читати не безконечні і безплідні теревені депутатів, навіть опозиційних, а авторів, ближчих до жорстокої правди життя.

„...У разі неможливости врятувати націю в мирний спосіб – невідворотною є реалізація активною частиною народу свого права на повстання проти антинародного режиму", – пише в „Українській правді" (13 червня) полковник запасу Святослав Стеценко.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

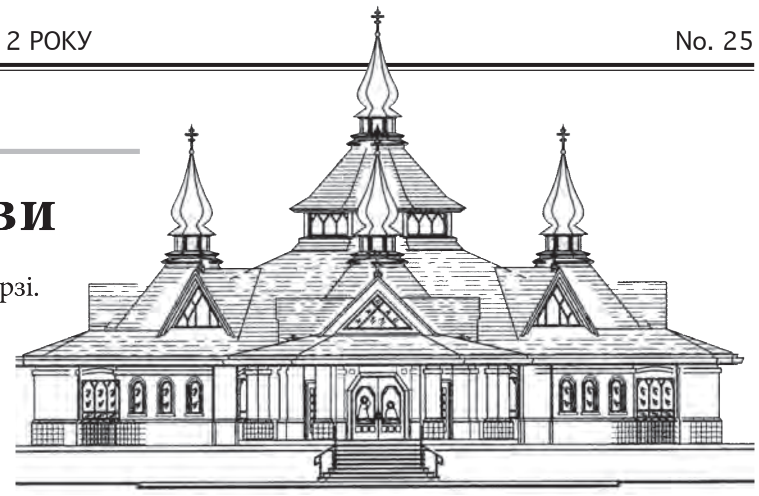
У Випані почалося будівництво церкви

Левко Хмельковський

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – Спорудження нової будівлі Української католицької церкви св. Івана Хрестителя розпочалося біля Українського Американського культурного центру Ню-Джерзі. Її будує на замовлення громади компанія „3D Group". Виконавець проєкту – Дейв Туляновський.

Підвалини церкви почали закладати саме з вівтарної частини храму. (Фото: Левко Хмельковський)

Проєкт Української католицької церкви св. Івана Хрестителя у Випані, Ню-Джерзі.

Історія цього храму сягає початку XX ст., коли у Випані оселилися українські заробітчани, які працювали на місцевій паперовій фабриці. 27 родин у 1920 році на сходинах вирішили будувати церкву. Звернулися до адміністратора єпархії о. Петра Понятишина в Нюарку, а також до власника паперової фабрики по допомогу. Підприємець подарував два акри землі для побудови української церкви. У 1922 році освятили дерев'яну церкву.

Після Другої світової війни нові імігранти приїхали до США. За таких умов потрібна була більша церква. У 1950 році громада розпочала будівництво нової цегляної церкви, яка невдовзі постала. А українці почали мріяти про свій осередок культури.

11-12 листопада 2006 року відбулося урочисте відкриття нового Культурного центру. Рушієм події став о. Роман Мірчук, парох церкви св. Івана Хрестителя, митрофорний протопросвітер Української Католицької Церкви, який вже збудував нові церкви у Джерзі-Ситі і Менвілі, Ню-Джерзі. Услід за Культурним центром настала черга нової церкви. Почалося будівництво підвалин, розраховане на шість місяців праці, після чого постануть стіни нового храму.

Пожертви на зведення нової церкви можна висилати до о. Р. Мірчука на адресу: St. John the Baptist Ukrainian Catholic Church, 60 North Jefferson Road, Whippany, NJ 07981.

Перше Причастя у парафії свв. Володимира й Ольги

Лука Костелина

ЧИКАҐО. – 20 травня в парафії свв. Володимира й Ольги 59 дівчаток і хлопчиків у віці семи років вперше приступили до Святого Причастя. Готували дітей до сповіді і причастя Люся Кривокульська, Марія Щерб'юк та Сергій Михайлюк.

20 травня був чудовий день. Зранку діти почали сходитися до Культурного осередку, звідки вирушили ходою до храму. На чолі ходи йшов парох о. крилошанин Олег Кривокульський з свічником-трійцею.

На сходах перед входом до храму чекали о. архимандрит Іван Кротець, о. Ігор Кошик, о. Степан Костюк та о. диякон Роман Артимович, які впровадили причасників до церкви. Сотні людей зібралися на площі перед Культурним осередком і на майданчику перед церквою. У церкві співав молодіжний хор катедри св. о. Миколая під проводом Ірини Дичій.

З повчальним словом до дітей звернувся о. О. Кривокульський. Після Літургії причасникам та їхнім батькам заспівали „Многая літа".

Завершенням святкового дійства було роздання дітям грамот-посвідок про приступлення до причастя, після чого на пам'ятку зробили спільну світлину.

Учасники першого Святого Причастя в Чикаґо. (Фото: Наталка Коваль)

Відзначили 100-ліття пластової присяги

Євген Палка

КЛІВЛЕНД. – 29 квітня пластова громада зійшлася на Богослуження у церкві св. Андрея у Пармі. Опісля у парафіяльний залі відбулася програма і заприсяження нових юнаків. Заля була удекорована великими світлинами з життя пластової станиці Клівленду. На столі були велика пластова лелійка і три свічки.

Бунчужна свята Олеся Фединська здала звіт станичному Юрієві Яськову. Після молитви і співання „Пластового гимну" був зачитаний наказ. Голова Пластової Булави Володимир Базарко передав привіт, який був зачитаний у всіх пластових осередках світу.

Програму підготувала Дарія Якубович і провела її з допомогою Дарії Ковч-Якубович, О. Фединської, Нани Заперник, Ніни Оришкевич, Павла і Дмитра Стасюків.

Опісля новацтво заспівало „Новацьку пісню". До заприсяження виступили Павло Яцишин і Микола Жура. Коли вони складали пластову присягу, до них прилучилися всі три покоління пластунів. Нові пластуни виголосили „Пластовий обіт".

Були висвітлені відеофільми з 1989 року, коли пластуни в Україні уперше за 15 років присягнули, незважаючи на опір влади, а також про те, як юнацтво з США, Канади, Англії, Німеччини й України виголосило по одній стрічці „Пластового обіту".

Програму закінчено співанням „Гимну закарпатських пластунів" і молитвою.

На кінець всі сіли до перегляду фільмів з минулих пластових таборів, які показав Адріян Галяревич.

Учасники пластового свята у Пармі. (Фото: Ненсі Стецик)

Українська Федерація Америки відзначила 20-ліття

Учасники відзначенння у Філядельфії 20-ліття Української Федерації Америки.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – З нагоди 20-ліття Української Федерації Америки (УФА) 29 квітня відбулося прийняття у Ґалерії ім. Олександра Черника. На свято прибули американські політики та представники громадських установ – близько 150 гостей.

Заснована у 1991 році, УФА збагачувала громадське життя програмами здоров'я, суспільної служби, освітніми, гуманітарної допомоги, зовнішньої репрезентації та культури.

З нагоди 20-ліття УФА вшанувала колишнього Посла України до США д-ра Олега Шамшура за блискуче представництво в США найважливіших інтересів України і щиру та плідну співпрацю з українською громадою США. Його нагороджено медалею ім. Олександра Черника, першого довголітнього президента Українського освітньо-культурного центру, який об'єднує українську громаду Філядельфії та околиць.

Віра Андрейчик привітала гостей, які прибули на відзначення 20-ліття УФА, та попросила до слова Тараса Левицького, який вказав на виставку численних матеріялів, котрі ілюстрували діяльність організації.

Митрополит-Архиєпископ Української Католицької Церкви Стефан Сорока згадав добрим словом Посла О. Шамшура і заспівав з громадою „Христос Воскрес!“.

Стейтовий сенатор Пенсильванії Джан С. Раферті побажав дальших успіхів УФА та передав признаннях-грамоту від Сенату. Стейтовий представник Майк Верб висловився схвально про ювілей УФА, вважаючи, що вона приносить честь Пенсильванії та передав грамоту признання.

Член Палати Представників США, співголова Українського Американського Кокусу Джим Ґерлах привітав УФА з 20-літтям та пригадав присутнім приємні хвилини співпраці з членкинями УФА.

Крейґ Квєцівські, окружний директор представниці Палати Представників Алісон Шварц, з нагоди вшанування Посла О. Шамшура передав через його дочку Таню Шамшур американський прапор, який майорів над Капітолієм у Вашинґтоні.

Представник Посольства України Андрій Нікітов вибачився за те, що нишній Посол України Олександер Моцик не міг прибути, та прочитав його привітання. Чарлз Ф. Доґерті теж вшанував Посла О. Шамшура порівняннями з історичними особами, які понад все цінили обов'язок, честь і Батьківщину.

Довше слово про О. Шамшура виголосив голова Української Американської Координаційної Ради Ігор Ґавдяк, вказавши, що О. Шамшур нав'язав тісну співпрацю з українською спільнотою в США. Він безперервно подорожував і зустрічався з представниками українського організованого життя.

Слово було надане президентові Фундації „Україна-США“ Наді МекКонел, яка підкреслила цінну та довголітню співпрацю Федерації з членами Конґресу.

Т. Шамшур, студентка Брюсельського вільного університету, прийняла медалю від імені свого батька і прочитала його листа з подякою за надання йому медалі ім. О. Черника.

УФА

Щедрий дар Львівському університетові

ЕДМОНТОН, Альберта. – 29 травня Канадський інститут українських студій (КІУС) отримав щедрий дар 450 тис. дол. з заповіту Наталії Ґолемби з Торонто. Створення Вічного фонду ім. Богдана і Наталії Ґолембів у травні цього року дозволило КІУС заснувати стипендію ім. Б. і Н. Ґолембів Альбертського університету для студентів та аспірантів Львівського Національного університету ім. Івана Франка, які навчаються на юридичному та гуманітарних факультетах.

Новий фонд оживить Програму студентського обміну, що діє в КІУС з 2006 року, та дозволить львівським студентам навчатися або проводити дослідження в Альбертському університеті. Усі претенденти на отримання стипендії повинні володіти англійською, французькою чи німецькою мовами та підтвердити високі результати у навчанні та науковій роботі.

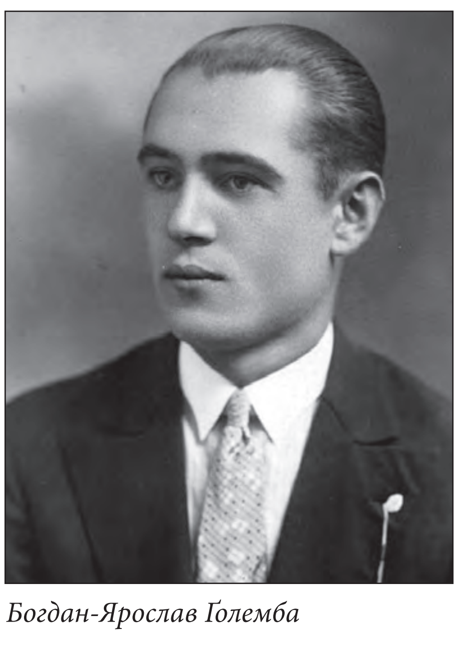
Богдан-Ярослав Ґолемба народився 20 серпня 1908 року у Коломиї, Наталія (з роду Шпікула) народилася в селі Копичинці біля Тернополя 12 січня 1913 року. З 1939 року молода пара мешкала у Ґданську, а в 1959 році перебралася до Канади.

У Торонто Б.-Я. Ґолемба працював бухгалтером і аґентом з продажу нерухомого майна, а його дружина – касиром у крамниці. Подружжя було свідоме свого походження та допомогало своїй батьківщині в ділянці освіти. Б.-Я. Ґолемба відійшов у вічність 26 лютого 1997 року, а його дружина – 8 жовтня 2005 року.

КІУС

Наталія Ґолемба

Богдан-Ярослав Ґолемба

Have your children experience the splendor, tranquility & traditions of Summer at Soyuzivka...

Tennis Camp Session: 6/24-7/5

$735 UNA member • $785 non UNA member

Kicks off the summer with 12 days of intensive tennis instruction and competitive play, for boys and girls ages 10-18. Attendance will be limited to 45 students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Under the direction of George Sawchak.

Roma Pryma Bohachevsky

Ukrainian Dance Academy Workshop

Session: July 1-14

Fee $1,050 UNA member • $1,100 non UNA member

A vigorous 2 week dance training for more intermediate and advanced dancers ages 16 and up under the direction of the Roma Pryma Bohachevsky Ukrainian Dance Foundation, culminating with performances on stage at our Cultural Festival Weekend. Additional info www.syzokryli.com.

Tabir Ptashat Session 1: 6/24-6/30 • Session 2: 7/1-7/7

Ukrainian Plast Tabir for children ages 4-6 accompanied by their parents. For registration information please contact
Neonilia Sochan at (973) 984-7456 or Oresta Fedyniak at (773) 486-0394.

Discovery Camp Session: 7/15-7/21

$450 UNA member • $500 non UNA member

Calling all nature lovers for this sleepover program filled with outdoor crafts, hiking, swimming, organized sports & games, bonfires, songs, Ukrainian culture, and much more. Room, board, 24 hour supervision and a lifetime of memories are included! Ages 8-15

Ukrainian Heritage Day Camp

Session 1: 7/15-7/20 • Session 2: 7/22-7/27

$225 per child staying on premises • $300 per child staying off premises

A returning favorite, in the form of a day camp, children ages 4-8 will be exposed to Ukrainian heritage through daily activities such as dance, song, crafts and games. Children will walk away with an expanded knowledge of Ukrainian folk culture and language as well as, new, lasting friendships with other children of Ukrainian heritage. Price includes kid's lunch and t-shirt, and unless noted, is based on in-house occupancy of parent/guardian.

Chornomorska Sitch Sports School

Session 1: 7/22-7/28 • Session 2: 7/29-8/4

Weekly rate overnight stay $450 • Daily commuter for the week $250

42nd Annual sports camp run by the Ukrainian Athletic-Educational Association "Chornomorska Sitch", for children ages 6-17. This camp will focus on soccer, tennis, volleyball and swimming, and is perfect for any sports enthusiast. Please contact Marika Bokalo at (908) 851–0617,
or email sitchsportsschool@gmail.com, for application
and additional information.

Roma Pryma Bohachevsky

Ukrainian Dance Camp

Session 1: 7/22-8/4 • Session 2: 8/5-8/18

$1,050 UNA member • $1,100 non UNA member

Directed by Ania Bohachevsky-Lonkevych (daughter of Roma Pryma Bohachevsky), this camp is for ages 8-16, and offers expert instruction for beginning, intermediate and advanced students. Room, board, 24-hour supervision, expert lessons and loads of fun are included. Each camp ends with a grand recital. Attendance will be limited to 60 students

Soyuzivka for all seasons

Soyuzivka Heritage Center
P.O.Box 529 • Kerhonkson, NY 12446

For applications or more info please call Soyuzivka 845-626-5641 or check our website at www.soyuzivka.com

UNF
Добродійна Акція - Союзівка потребує Вас!
Організатор
Українська Народна Фундація
під патронатом
Посольства України-США
7-ий
Фестиваль
Української
Культури
13-15-го
липня,
2012
Kerhonkson, New York
Забави –
в п`ятницю
і в суботу
Доброчинна допомога Союзівці-
спеціяльний гість...
Зірка України
Руслана
Пітер Яров
Peter Yarrow from
Peter, Paul & Mary
Ірина Лончина
Operation
RESPECT
Брати Добрянські
Хор "Думка"
музика * танці *
спів * смачні
традиційні
страви *
ярмарок і багато
більше...
Школа танцю ім. Роми Прийми Богачевської
Soyuzivka
Heritage Center
SOYUZIVKA
216 Foordmore Rd
Kerhonkson NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
www.soyuzivka.com
Vendor info: 203-274-5579 • heritageuki@optonline.net
Оркестри –
"Клопіт" з Шикаґа,
Гурт "Коріння"
Ведучі- Лариса
Баюс і Андрій
Добрянський
Хор "Прометей"

НОВІ ВИДАННЯ

Вийшла третя збірка поезій журналіста Олександра Гунька

Зенон Завада

КИЇВ. – Придивіться пильніше до біографії будь-якого журналіста – і ви натрапите на його „проби пера" – нерідко дуже успішні – в галузі поезії, прози чи драматургії. Ось і Олександер Гунько, який пише колонки для щоденної „Газети по-українськи", видав свою третю книгу поезій – „На вулиці генія".

Олександер Гунько

Це – збірка з понад 100 віршів, тематика яких загально стосується сучасної культури і політики, а також історичних подій та постатей. Збірку присвячено Анатолієві Бахуті, поетові-шістдесятникові з Херсонщини, який жив на вулиці ім. Тараса Шевченка в Новій Каховці. За радянських часів А. Бахута не міг видати жодної книги, хоч написав тисячі віршів.

„Він не зазнав ув'язнень і таборів, можливо, тому, що жив у провінції, а не в столиці", – розповідав О. Гунько групі своїх прихильників, що зібралися в маленькій київській книгарні 16 березня. – Але все одно його постійно тримали на оці каґебісти, звинувачували в націоналізмі, звільняли з праці, критикували на зборах, а разом з цим замовчували як поета і не видавали. Для поета це дуже страшна покара: прожити життя і не побачити жодної своєї книжки".

„Словом, завжди талановитим людям тяжко жилося у всіх тоталітарних суспільствах", сказав О. Гунько, згадавши долю Тараса Шевченка, Василя Стуса і Алли Горської.

„На вулиці генія" складається з дев'яти циклів. У розділі про книжку „Постаті" автор віддає належне великим митцям, зокрема леґенді українського кіна Олександрові Довженкові, єврейському художникові Маркові Шаґалові, російському письменникові Борисові Пастернакові. Присвячений йому вірш нага-

(Закінчення на стор. 17)

Роман, написаний до „Евро-2012"

Євген Небесняк. „Смертельне пенальті". Львів, „Сполом", 2012, 240 стор.

„Смертельне пенальті" – це роман-трилер, перша такого роду книжка в Україні та в Европі, яка, розвиваючи фубольний сюжет, дотримується всіх канонів роману-трилера: позитивні герої і неґативні персонажі, дія, кохання, замахи життя героїв з боку зловмисників.

Головна тема – безупинна боротьба між добром, чим втіленням є форвард Олег Бур'ян, брата якого – Миколу, знаменитого нападника київського „Динамо", бандит Борис Сокира убиває за те, що той не хотів „підробити" фінал змагань за Чашу України на його користь. О. Бур'ян змушений втікати до Італії, де він стає форвардом італійського „Ювентуса" і мріє помститися за убивство брата, але відкидає цей намір, бо він суперечить його християнській ідеології.

Книжка вийшла у видавництві „Сполом" і має 233 стор.

Книжку можна придбати в автора – о. Євгена Небесняка, звернувшись на адресу: Rev. Ewhen Nebesniak, 104 Lonsdale Road, Heaton-Bolton, Lancashire, BL1 4PN, United Kingdom.

Антологія літературних усмішок українських письменників

„Шість соток на Парнасі". Упорядник Михайло Слапошпицький. Київ, „Ярославів вал", 2012, 464 стор. з ілюстраціями.

У 2010 році в Києві вийшла антологія літературних усмішок українських письменників „Одкровення в кафе „Пегас", присвячена пам'яті письменника Володимира Кисельова, який колекціонував усякі неймовірні історії та оригінальні кулінарні рецепти. Її упорядкували Михайло Слабошпицький та редактор Валерій Гужва.

Цього року видано другу антологію – „Шість соток на Парнасі", яку впорядкував М. Слабошпицький. Книжку присвячено пам'яті письменника Василя Земляка, який відзначався високим почуттям гумору. У передмові М. Слабошпицький про книжку написав: „Хай вона буде квіткою на могилі творця химерної Вавилонади на берегах степової річки Чебрець під високим і погідним подільським небом". А в редакційній анотації зокрема зазначено: „Якщо ви позбавлені почуття гумору й не любите анекдотів – це не ваша книжка. Якщо ви не цікавитеся літературою й письменниками – це не ваша книжка".

У збірнику представлено 61 літератора. Нижче вміщено окремі уривки з есеїв та зразки гумору українських письменників з нової книжки.

* * *

Олекса Різниченко

Словесний скарб донецького Полуботка

Моя тітонька Оксана, татова сестра, прожила довго і мала неабияку пам'ять. Від неї ми й почули, що роду ми не просто козацького, а прапрапрадід наш був Полуботьком. І ось як він став Різником.

Коли цар Петро не міг узяти Азова 1696 року і вже думав накивати п'ятами, раптом ті козаки, що були в полоні в Азові, вирізали сторожу біля воріт, відкрили браму і запросили у фортецю москалів.

(Закінчення на стор. 16)

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

„Вівтар націй“ представлено в Одесі

Станіслав Змієвський

ОДЕСА. – Молода українська мисткиня Оксана Мась вже давно привернула увагу своїми маштабними арт-проєктами, серед яких найпомітнішими стали викладені з тисяч писанок велетенські сфери та панно Богоматері „Погляд у вічність“, яке вона подарувала національному заповідникові „Софія Київська“.

На Венеціянському біенале вона з великим успіхом продемонструвала фраґменти відтворюваного нею з допомогою розписаних дерев’яних крашанок славнозвісного шедевра епохи Відродження – „Ґентського вівтаря (Агнця Божого)“, на якому брати Губерт і Ян ван Ейки зобразили рай на землі.

У завершеному вигляді інсталяція матиме 92 метри заввишки і 134 метри в ширину (розміри оригіналу – 5 на 3.5 метра). Для такої велетенської мозаїки буде використано 3.48 млн. виточених з буку яєць. Праця над цим твором буде завершена через шість-вісім років. Зараз у 42 країнах добровільні помічники художниці розписують яйця зображеннями людських пристрастей та гріхів, що замінили Бога в серцях людей. Найвиразніші елементи вівтаря художниця викладає з справжніх українських писанок.

Оксана Мась. (Фото: Станіслав Змієвський)

Мозаїку мисткиня творить здебільшого в Одесі – її рідному місті. Але в місті, на жаль, не знайшлося приміщення, де можна монтувати частини вівтаря, тому складання їх триває в одному з цехів недіючого підприємства в Умані.

Частина „Вівтаря націй“.

Інсталяція „Вівтар націй“ 11 травня вирушила у великий міжнародний тур. Стартував він у Києві на Софійському майдані, де жителі й гості столиці милувалися величним видовищем упродовж трьох днів. 29 травня п’ять головних фраґментів вівтаря було урочисто відкрито в Одесі, де цей твір експонуватиметься упродовж усього літа. Водночас усі бажаючі зможуть долучитися до розпису яєць. Якщо раніше люди в переважній більшості зображували свої страхи й гріхи, то нині вони все частіше передають у малюнках світлі мрії й сподівання, тож і сам вівтар сповнюється позитивної енерґетики. Передбачається, що за літо одесити розпишуть 100 тис. дерев’яних яєць, з яких потім буде складена мозаїка ще одного фраґменту майбутньої інсталяції. Окрім Одеси, „Вівтар націй“ побуває у Ялті, Львові, Дніпропетровську, Запоріжжі, Донецьку й Харкові.

УВУ відвідала письменниця Віра Вовк

МЮНХЕН, Німеччина. – 3 травня в Українському Вільному Університеті відбулася зустріч з Вірою Селянською-Вовк – лавреатом Шевченківської нагороди, невтомним будівничим мостів між українською і португальсько-бразилійською культурами.

Формальним приводом до влаштування цієї імпрези було вручення письменниці диплома Почесного доктора філософії, наданого їй Вченою радою УВУ в січні цього року.

Вечір відкрила і вела ректор УВУ д-р Ярослава Мельник. Привітавши студентів і гостей, серед яких були українська мисткиня з Женеви Зоя Лісовська, літературні перекладачі Маргарита Жердинівська та Лідія Крюкова-Качуровська, д-р Я. Мельник ознайомила учасників вечора з окремими сторінками життєвого і творчого шляху шановної гості, часто вплітаючи у своє слово тексти самої В. Вовк й оцінки критиків.

Наприклад, цей відгук Валерія Шевчука: „Віра Вовк – жрекиня мистецтва, при тому самовіддана, життя якої є вічним пошуком краси та мистецьких вражень, і яка вустами своєї героїні молиться: "Святий Франческо! Дай мені завжди порожній гаманець й уста, повні поезії“.

Від імені студентів письменницю і перекладача привітала докторант УВУ Тетяна Пархоменко.

У своєму слові д-р В. Вовк зазначила, що її перекладацька діяльність „виросла з нагальної потреби проголосити ім’я України в латино-американському світі ще тоді, коли її не було на мапі незалежних держав світу“.

Звернення письменниці до студентів вразило усіх глибиною і мудрістю. Зокрема вона сказала: „Не поспішайте здобувати буденні блискітки. Вони короткотривалі й не приносять щастя. Всі матеріяльні здобутки, всі почесті, премії, відзначення можуть бути приємні, але істина полягає в іншому – в тому, що ми залишимо для світу, що хочемо дати Україні, адже для неї ми народилися українцями“.

Після жвавої цікавої дискусії, що продовжувалася і під час прийняття, цей небуденний вечір закінчився спільним виконанням студентської пісні „Gaudeamus igitur“.

Пресове бюро УВУ

Скарбниця духовности в українській пісні

Валентина Настіна

СИМФЕРОПІЛЬ. – 1 квітня у Білій залі Кримської філармонії відбувся концерт Заслуженої артистки України, солістки Наталі Безкоровайної, в репертуарі якої налічується понад 300 творів світового вокального мистецтва, більша половина з яких – українські.

Уже 15 років вона проводить щорічно концерти „Перлини української музики”. Свою цьогорічну концертну програму солістка розпочала улюбленою піснею „Ой, не світи, місяченьку”, яку співала ще в дитинстві разом з своїм батьком – художником Степаном Лаутаром.

Українські народні пісні увійшли до сольного компакт-диску Н. Безкоровайної „Народжена вогнем”, на якому записано 23 оперні арії, романси та народні мелодії під акомпаніямент симфонічної оркестри та оркестри народних інструментів Національної радіокомпанії України. Співачка першою в Україні відкрила слухачам сім солоспівів українського композитора Василя Безкоровайного, ім’я якого після довгих років забуття знову повертається в Україну.

Створене в 1999 році Симферопільське науково-творче товариство ім. В. Безкоровайного, яке очолює представник сучасного покоління його родини, Заслужений працівник культури України, завідувач культурно-освітнього відділу Всеукраїнського інформаційно-культурного центру Богдан Безкоровайний, розшукало весь музичний архів В. Безкоровайного, а це – понад 300 різножанрових творів, створених ним до війни в Україні та під час проживання у США. Товариство видало кілька нотних збірників, випустило ліцензійний компакт-диск „Затремтіли струни”, що ввійшов до золотого фонду української музичної культури.

Заслужена артистка України Наталя Безкоровайна і фолкьлорний колектив „Радониця“. (Фото: Валентина Настіна)

При сприянні зятя композитора, д-ра Євгена Стецькова проведено 45 благодійних концертів у різних містах України. Нині цю мистецько-просвітницьку місію продовжують нащадки композитора – Рома Стецьків-Лонґ та Андрій Стецьків.

Н. Безкоровайна в супроводі концертмайстра Тетяни Єрмакової виконала солоспіви „Затремтіли струни” на слова Олександра Олеся та „Де ж ти, листочку?” на слова Богдана Лепкого. Хорові твори В. Безкоровайного „Народним лицарям” на слова О. Олеся і „Лагідні весняні ночі” на слова Лесі Українки прозвучали у виконанні хору Кримського університету культури, мистецтв і туризму під керівництвом Заслуженого працівника культури України Катерини Альохіної, а студент Федір Марченко заспівав романс „Сон” на слова Тараса Шевченка.

Багато своїх творів В. Безкоровайний присвятив скрипці. У Симферополі „Українську рапсодію” віртуозно виконав кримський скрипаль Ібраім Арабаджиєв. А у виконанні лавреата міжнародних конкурсів Олени Картелішевої прозвучали фортепіянні композиції „Спомини з гір” і „Думка соль-мінор”.

Романс Оксани з опери Семена Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм” та українську народну пісню в обробці Леоніда Кауфмана „Спать мені не хочеться” виконала Н. Безкоровайна.

Завершив концерт виступ дитячого фолкльорного колективу „Радониця” під керівництвом Олени Політнєвої.

Великодні мотиви творів Богдана Лепкого на виставці

Тетяна Будар

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – В музеї Богдана Лепкого 19 квітня було відкрито книжково-ілюстративну виставку „Великодні мотиви в творчості Богдана Лепкого" та виставку писанок з музейної колекції, яку прикрашають старовинні обруси вишивальниць Ганни Музичко з Бережан та Софії Бідзілі з села Івашковиці Закарпатської області.

Представлені раритетні видання Б. Лепкого, зокрема двотомник „Писання" (Київ-Ляйпціг, „Українська накладня", 1922 р.), в якому є вірші Б. Лепкого, присвячені Великоднім святам. Ці книжки в 1995 році подарував музеєві його фундатор, меценат, племінник Б. Лепкого д-р Роман Смик.

Виставка в музеї Богдана Лепкого в Бережанах. (Фото: Тетяна Будар)

Дитячі хори співали над Дніпром

Олег Ткаченко

СКЕЛЬКИ, Запорізька область. – 19 травня село Скельки на березі Дніпра приймало учасників другого обласного фестивалю сільських дитячих хорових колективів „Співочий степ", який заснувало Запорізьке обласне об'єднання „Просвіта" ім. Тараса Шевченка.

Переможцями фестивалю стали хори „Санджанці" Фруктовської сільської ради Мелітопольського району, Азовської середньої школи і „Перлина" з Гуляйполя. Дипломами відзначені дитячі хори „Єдина родина" з школи-інтернату в Новомиколаївці, „Джерело" з Верхньотерсянського навчально-виховного комплексу, „Першоцвіт" з села Скельки, „Співаночка" з села Біленьке, „Веселі нотки" з інтернату в Матвіївці та інші.

Гостями свята були вокальна група „Чарівниці", зразковий колектив бандуристів „Веснянка", народний хор „Запорозькі козаки" та гурток бойового мистецтва школи „Спас".

На мальовничій галявині організатори пригостили всіх учасників та гостей фестивалю смачним козацьким кулішем та показовим виступом гуртка бойового мистецтва школи „Спас".

Хор „Перлина" з Гуляйполя з головою оргкомітету фестивалю „Співочий степ" Олегом Ткаченком і керівником хору Валентиною Тимошенко.

В пам'ять письменника-вигнанця

Євген Корецький

МАЛІ САДИ, Рівненська область. – Меморіяльну дошку на честь письменника і громадського діяча Авеніра Коломийця відкрито 25 квітня в селі, де у довоєнний період він був вчителем.

А. Коломиєць народився 1906 року в Городці на Житомирщині, закінчив Варшавський університет, працював в „Літературно-науковому віснику" Дмитра Донцова, відкрив Волинський музичний інститут ім. Миколи Леонтовича, що діяв під час німецької окупації.

А. Коломиєць пропагував українські національні ідеї, за що зазнав переслідувань з боку радянської і німецької влади, дивом уникнув смертної кари, еміґрувавши до Австрії. Він помер 1946 року в Зальцбурзі.

Меморіяльна дошка на честь Авеніра Коломийця в селі Малі Сади.

Меценат подарував школі автобус

Євген Цимбалюк

ВІЙНИЦЯ, Рівненська область. – Генеральний директор приватного підприємства „Аґро-Експрес-Сервіс" Сергій Костючко подарував сільській школі автобус, а парафії Свято-Троїцької церкви – вантажівку „ГАЗ-52", яка стала уже десятою з числа подарованих християнським громадам Рівненської, Тернопільської та Волинської областей, де господарює „Аґро-Експрес-Сервіс" майже на 28 тис. гектарів угідь.

З цієї нагоди 22 березня школа підготувала культурно-мистецьку програму, а настоятель церкви о. Петро освятив подароване авто.

Школярі Війниці біля подарованого автобуса.

Тема виставки – футбол

Наталя Бойко

БЕРЕЖАНИ, Тернопільська область. – 4 червня в Бережанському музеї відкрито виставку „Футбол? Футбол!", на якій представлено близько 2,500 експонатів: світлини, відзнаки, монети, марки, конверти, програми змагань, афіші, календарі, книги, футболки та інше.

Відкрила виставку директор музею Надія Голод, а ведучим був автор проєкту, старший науковий співробітник музею Микола Проців. На відкритті виставки виступили футболісти різних поколінь: Юрій Брославський, Аркадій Піонтковський, Анатолій і Володимир Венгриновичі.

На виставку прийшла нинішня команда футбольного клюбу „Бережани" на чолі з тренером Василем Матвіїшиним. Виставка триватиме до 8 липня.

Ветерани футболу брати Анатолій (праворуч) і Володимир Венгриновичі на виставці в Бережанах.

Весела книжка...

(Продовження зі стор. 12)

Цар вишикував героїв і спитав у старшого прізвище. Той з гідністю відповів: „Полуботько я". Цар махнув рукою і вигукнув: „Отнинє Рєзнік будєш ти".

І дав тим козакам землю, і вони започаткували село Різниківку, де через кілька поколінь народився мій тато.

У 29-му його розкуркулили з батьками і вивезли в Пермську область, куди й мене завезли в 1972 році, коли другий раз судили чи, точніше, репресували. Уявляєте, як ми стрілися з татом у таборі в 1973 році, куди він приїхав з сестрою Валентиною на побачення до мене? Він був там у 1929-1933 роках, а я – з 1972 до 1977 року. Отакі дива творилися в тій дурній і могутній імперії зла.

Перший раз мене ув'язнили за те, що я написав у поширеній по Кіровограді й Одесі листівці „Геть фашистську диктатуру партії! Хай живе справжня демократія народу!".

Другий раз – за любов до України.

За п'ять з половиною років таборів я не розлюбив Україну, і сталося диво – та сама Республіка прийняла мене до Спілки письменників СРСР у 1990 році, а через рік не витримала і стала незалежною від отих Сибірів, Уралів і Соловків, куди мене висилала колись. Отакі дива творилися у тій зниклій уже імперії.

А нині я не можу вирішити одне питання: ким пишатися Єнакієвому – мною чи Януковичем? Бо ж ми обоє там народилися. Мої книги лежать у бібліотеках і в музеї цього славного міста. Ще стоїть хатинка, у якій я з'явився на світ. Але знають мене там небагато людей. Президента ж – усі.

* * *

Павло Мовчан

Грудочка синього цукру

Баба Хівря сидить на спризьбі хати на причілку. Отже, мені не пройти повз неї непоміченим і вона неодмінно гукне своїм трухлявим голосом:

– Це ти?

І зупинить неодмінно. І скаже відьмацьким голосом:

– Підійди!

І мене знову заб'є лихоманка. Бо баба – відьма... Про це знають всі на нашому кутку. І мій старший брат Петро мене попередив, коли я пригнав корову на обід. А ще наказав, щоб нажав трави на суголовку. Сам же він якось невлітно прослизнув повз бабу Хіврю... Через неї, клятющу, ані до криниці не дойти, ані на вулицю вискочити... А тут уже гукають:

– Па...ло...о... Ти йдеш?!

Та куди я піду, як у мене затерпли ноги і голос засох у горлі... Інша рука мне в єдиній правій кишені тютюнове листя, яке я начухрав знизу тютюнових стебел, коли пасинкував „чортове зілля"... І я наважуюсь, набираю повні груди повітря, підходжу до баби і майже кричу, заплющуючи очі:

– Бабо, це правда, що ви – відьма?

Чую, вона бере мене за лікоть, її шкуратяна долоня гладить мене по голові:

– Хто це тобі таке дурне казав?! Ось на...

Розплющую очі і бачу, як баба, вийнявши з корсетки якусь тканину, вив'язує грудочку синього цукру і подає мені... Тепер я вже розгледів бабине зморшкувате обличчя, наче посноване мохом, з-під очіпка вибиваються сиві пасма, а очі сміються, ціпок лежить на спризьбі... Я вихоплюю ту грудочку цукру і зриваюсь на біг... Там ждуть мене вже мої друзі. Васьва і Сваня.

Ці прізвиська їм притулив наш отаман Іван Кольочин, якому я, власне, і начухрав тютюнового прив'ялого листя. Аби ми ножиком Васьви покришили його до ступильна і поклали на погрібнику просушитися, доки будемо купатися в колгоспному ставку...

Не встиг я розповісти своїм одноліткам про те, що я вже не боюся відьми, як на подвір'ї нашого отамана пролунав лемент: з хати вискочив Іван Кольочин, помчав по дорозі до напівзалуженої річечки Раківка. Ми кинулися гуртом за ним. Кольока стрибнув у воду і замовк. Ми лише стежили, як його вибалушені очі почали звужуватися, і коли через хвилин п'ять він підвівся з мілкоти і підняв сорочку, то ми побачили червоного, на весь живіт і груди, пухиря...

– Це я борщ з печі доставав без рогача, – сказав він.

Два уроки, які засвоїв я з тієї напіврайської, напівпекельної дитячої пори, коли над тютюновим суцвіттям літають гігантські джмелі, коли по бадиллі повзають тобі знайомі кузки, коли, забравшись у тютюнову грядку, ти чманієш від міцного духу, коли очі твої крізь пожовкле листя бачать волокна сонячних променів, коли чути безнастанне прохолодне джеркотіння крячок в очеретах, коли півнячі голоси і мекання кіз на пагорбах зливаються в один звук...

Перший... Коли ти найменовуєш зло його іменем, коли ти його долаєш... А другий: ніколи не квапся до гарячої страви.

* * *

Василь Довжик

Біла кава і... карі очі Тютюнника

В ірпінському Будинку творчості побував я двічі. Які тільки розмови про творчість ходилися мені з Віктором Близнецем, Борисом Комаром...

З Борисом Панасовичем можна було походити, коли нема Павла Загребельного в Ірпіні. Живуть завжди поруч кімнатами в першому корпусі. Навпроти кімната Євгена Гуцала. Ці кімнати ніколи не вивільнялися, а використовувалися письменниками як майстерня в художника, аж доки Загребельний придбав дачу в Кончі.

Цікавила мене „кухня" великих письменників, і я колись попросив Віру Петрівну з відділу кадрів, що передруковувала твори тодішніх клясиків, показати хоч здалеку рукопис Павла Архиповича. Написане від руки, дрібненьким почерком, з закресленнями і вставками, на стандартних аркушах, і розділові знаки на місці. Хіба яке слово нерозбірливо написане. Я певен, що й редактори у видавництві не надто вже й правили голову Спілки – у Загребельного була феноменальна пам'ять. Є такі люди. Станіслав Зінчук цілий вечір читав свої вірші напам'ять у Будинку вчителя. Василь Шкляр мене потряс – читати перед людьми цілий роман „Чорний ворон" з пам'яті, свій! Таке не всякому артистові під силу, з тренованою пам'яттю!

Якось пригадую Григір Тютюнник за дубовим столом зазбирався: „Ну, розкажу одне оповідання і піду".

І слово в слово в ролях переказує. Звичайно, коли він те оповідання запише, то редактор слова не може видерти з тексту.

Ніхто не знає, скільки випробуваних на людях оповідань Григора Тютюнника лишилося не записаних.

* * *

Марія Людкевич

Гарні дива і добрі люди

Я народилася на Різдво в селі Нижня Липиця на Рогатинщині, звідки походить леґендарна Роксоляна. Мабуть, тому разом зі мною завжди були гарні дива, добрі люди і різні веселі історії.

Колись, коли ще жив у Львові славний композитор Станіслав Людкевич, мене завжди чомусь сприймали як його родичку. А в журналі Союзу Українок Америки навіть написали у вступі до моїх віршів про Маркіяна Шашкевича, що я його молода дружина, хоча композитору тоді було під 100 років.

Коли я навчалася в Коломийському педучилищі, у мене виникло зацікавлення дитячою літературою. Вітольда Іванівна Проців, викладач малювання, надрукувала тоді мій вірш „Глиняний коник" у підручнику для малювання учнів першого кляcу. З того часу я написала багато різних творів для дітей. Часто мене друкують у тематичних збірниках для дітей, але про це я дізнаюся лише на Львівському форумі видавців. Тоді доводиться випрошувати примірник для своєї домашньої бібліотеки, бо покищо видавці не визнають, що в нас діє авторське право.

Чомусь пригадую одну розмову з сусідкою в рідному селі, яка дуже цікавилась, чим я займаюсь. Я відповіла їй, що пишу вірші. „Це добре, але все-таки – що ти робиш?" – не заспокоювалась жінка.

І коли я відповіла, що пишу до газети і відстоюю правду, це її задовольнило.

* * *

Анекдоти

Олесь Ільченко:

Наш президент робить помилки в словах, тому що в Україні – свобода слова.

Петро Коробчук:

На пляжі:

– То не ваш хлопчик закопує в пісок мій одяг?

– Ні, то сестрин. Мій он той, що набирає воду вашим капелюхом.

Володимир Коскін:

– Петре, а яка чисельність міліції в Україні?

– Триста тисяч.

– Ага... А Партії реґіонів?

– Ну, тисяч п'ятсот...

– Угу... Добре...

– А навіщо тобі?

– Та ось запитання в кросворді: „Найбільше українське злочинне угруповання".

* * *

З питань придбання книжки можна звернутися у видавництво на адресу: „Ярославів вал", вул. Ярославів вал, 216, кімната 57, 01034 Київ, Ukraine. Електронна пошта: yak_val@ukr.net. Тел.: (380-44) 234-1524.

Книжки, надіслані до „Свободи“

Богдан Жеплинський і **Дарія Ковальчук**. „Українські кобзарі, бандуристи, лірники“. Енциклопедичний довідник. Книга присвячена українському кобзарству. Подані творчі біографії кобзарів, бандуристів, лірників, майстрів кобз, бандур і лір усіх часів. Видавництво „Галицька видавнича спілка“, Львів, 2011 рік.

Іван Багряний. „Казка про лелек та Павлика-мандрівника“. Це поетична оповідь про фантастичні пригоди хлопчика у далеких світах, що переконують: найкраще жити вдома, на Батьківщині, в Україні. Видавництво „Смолоскип“, Київ, 2011 рік.

Іван Багряний. „Телефон“. Це гумористично-лірична віршована оповідка з національним кольоритом. Видавництво „Смолоскип“, Київ, 2011 рік.

Володимир Ракшанов. „Чумаки, чумаченьки“. Автор знайомить читачів з життям, побутом, звичаями чумаків, які мешкали на українських землях в XVI-XVII ст. Видавництво „Відлуння-Плюс“, Черкаси, 2006 рік.

Любов Василів-Базюк. „У горі та сльозах наша доля... Геноциди в Україні“. Історична повість. В розповіді авторки простежуються разючі паралелі, якими позначено трагічні сторінки нашої історії – від давнини до сучасності. Видавництво „Бикрек“, Чернівці, 2010 рік.

Розалія Тарнавська. „Старе гніздо“, поезії. До книжки увійшли чотири цикли віршів: громадянська тематика, лірика природи, людських взаємин і почуттів, різне. Видавництво „Простір-М“, Львів, 2009 рік.

Фідель Сухоніс. „ І знову я в Америці“, художні нотатки. Видавництво „Пороги“, Дніпропетровськ, 2011 рік.

Фідель Сухоніс – упорядник. „З душі та серця“, альманах, художній збірник з вшанування жертв геноцидного голоду в Україні. Видавництво „Пороги“, Дніпропетровськ, 2011 рік.

Микола Латишко. „Чому?“. Ідея для написання цієї книжки виникла в автора влітку 2009 року, коли голова Спілки Офіцерів України запропонував йому поїхати з ним до Дому сиріт недалеко від Києва. Події, описані в книжці, відбувалися від 1920 по 1955 рік. Видавництво „Ярославів вал“, Київ, 2012 рік.

Марта Тарнавська. „Автобібліографія (1930-2010)“. Це бібліографічний звіт за 80 років життя і праці активної в американській діяспорі української поетки, критика та бібліографа. Університетське видавництво „Пульсари“, Київ, 2012 рік.

Український Вільний Університет. „Ùniversitas Libera Ukrainensis 1921-2011“. Основною метою цього ювілейного видання є представити досягнення УВУ впродовж 90 років його діяльности та вшанувати пам'ять усіх, хто причинився до розвитку та успіху цієї академічної установи. Видавництво „Druckerei und Verlag Steinmeier“, Мюнхен, 2011 рік.

Святослав Караванський. „Практичний словник синонімів української мови“, четверте видання, опрацьоване і значно доповнене. Словник послуговується правописом 1928 року, але подає і форми, усталені колоніяльним правописом. Видавництво „БаК“, Львів, 2012 рік.

Ганна Черінь. „ Листи до Лицаря“ (1946-1949). Мабуть, жоден жанр не може так точно й безпосередньо відбити історичні події, їх сприйняття сучасниками, саму атмосферу часу, як жанр епістолярний. Ці листи – зріз життя української еміграції третьої хвилі одразу по війні. Видавничий дім „Києво-Могилянська академія“, Київ, 2012 рік.

Вийшла третя збірка...

(Закінчення зі стор. 12)

дує про телефонний дзвінок до Б. Пастернака Йосифа Сталіна, який запитав письменника, чи був той присутній при читанні принизливої пародії на радянського диктатора пера поета Осипа Мандельштама.

Вождь також запитав Б. Пастернака, чи вважає він О. Мандельштама літературним майстром. Б. Пастернак уник відповіді на перше запитання і сказав, що він „захоплюється поезією О. Мандельштама, але не відчуває споріднености з ним". Згодом О. Мандельштам був заарештований і засланий у Сибір, з забороною повертатися до великих міст. Після звільнення він знову був заарештований, засланий до Сибіру, де й помер. Б. Пастернак шкодував, бо міг сказати більше, щоб полегшити долю свого колеґи.

„Олександер Гунько вибрав цих геніїв, щоб у них учитися, а потім – звірятися їм зі своїми пошуками, знахідками, болями", – написав у передмові до книжки проф. Микола Сулима, заступник директора Інституту літератури ім. Шевченка Національної Академії Наук України.

О. Гунько торкається політики в розділі „Час мишоловок" і підрозділі „Маскарад", де дійовими особами є маски сучасних політиків України. Перша маска – Леонід Кучма, друга – Віктор Ющенко, третя – Віктор Янукович, четверта – Юлія Тимошенко. Автор сказав на згаданій презентації, що він зацікавлений у поетичному дослідженні внутрішнього світу цих політичних провідників. Він зобразив колишнього Президента В. Ющенка в трагічних тонах.

„У клясичному стилі, у клясичній формі можна наснажити вірші сьогоднішнім болем, сьогоднішнім глибоким міркуванням", – сказав на адресу О. Гунька Петро Засенко, лавреат Державної премії ім. Т. Г. Шевченка.

О. Гунькові тепер 59 років, народився він недалеко від Нової Каховки, де жив А. Бахута. Херсонська область до Голодомору 1932-1933 років і кривавих сталінських репресій була густо населена національно свідомими українцями. Автор пише: „Ми вмонтовані в час і вмуровані в простір. Кожна мить залишає сліди на пергаменті серця. Кожна думка розхитує сни. Кожна зірка згасає на дні найясніших очей". („Пам'яті Анатолія Бахути").

О. Гунько провів більшу частину життя в Херсонській області, до Києва переїхав п'ять років тому, відразу почавши писати про політику, культуру і соціяльні проблеми до заснованої у столиці „Газети по-українськи" і щотижневого журналу „Країна".

„Зараз усі захоплюються верлібром, часто користуються абсентною лексикою, а вірш клясичний, строгий, витриманий, де немає жодного зайвого слова, де слова підігнані, як цегла у єгипетських пірамідах, – така поезія має величезну перспективу. Я думаю, що багато з нас навчиться таку поезію розуміти, любити і потім дарувати своїм знайомим, пропаґувати ці глибокі, проникливі, зболені вірші", – сказав у своєму виступі на презентації проф. М. Сулима.

Збірку О. Гунька „На вулиці генія" можна придбати через Інтернет: http://www.greenpes.com.

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 29 травня 2012 року на 85-му році життя, відійшла у Божу вічність

св. п.

ІРЕНА ТЕЛЮК

вдова професора Івана Телюка, яка проживала на Золотій Осені у Кергонксоні, Н. Й.

Залишилися у глибокому смутку:

син – МИРОН ТЕЛЮК з родиною
донька – ХРИСТИНА з родиною
та близькі – ІВАН і ГАЛИНА ТЕЛЮКИ

Вічна Їй пам’ять!

Ділимося сумною вісткою що у вівторок, 5 червня 2012 року несподівано упокоївся в Бозі наш найдорожчий і незабутній ЧОЛОВІК, БАТЬКО І СВАТ

св. п.

Мирон Стебельський

народжений 1 серпня 1927 року в Бориславі, Україна. Колишній довголітній голова Українського Спортово-Виховного Т-ва „Чорноморська Січ“ і Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК).

У глибокому смутку залишилися:

дружина - Леся Кузик-Стебельська
донька - Зірка Кос з чоловіком Орестом
сваха - Марія Кос
та ближча і дальша родина в Канаді й Україні.

Парастас відбувся в п’ятницю, 8 червня, в похоронному заведенні Union Funeral Home, а похорон в суботу, 9 червня, з Української католицької церкви св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. Похоронений на цвинтарі Hollywood в Юніон, Н. Дж.

Вічна Йому пам’ять!

Пожертви в пам’ять Покійного просимо складати на Українське Спортово-Виховне Т-во „Чорноморська Січ“ - Ukrainian Athletic Association “Chornomorska Sitch”, 60-C North Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

За мову і зміст посмертних оголошень і подяк редакція не відповідає

У глибокому смутку повідомляємо, що 22 квітня 2012 року, проживши 94 роки, відійшов у вічність

св. п.

ОСИП ПОЛАТАЙКО

Осип народився в Надвірні, Галичина, і прибув до Америки 1949 року разом з дружиною Марійкою і донечкою Ярославою. Вони поселилися в місті Пітсбурґ, Пенсильванія, де Осип працював в сталеварні понад 30 років. Він був активним в українському житті в Пітсбурщині, був довголітнім членом церкви св. Івана Хрисстителя у Пітсбурґу, довго співав в церковному хорі, де і також був його президентом. Осип також був заступником голови в Пітсбурзькому Окружному Комітеті Українського Народного Союзу.

Осип дуже любив спорт, а особливо футбол. Молодим хлопцем грав в дружині „Бискет" у Надвірні.

Залишилися у смутку:
дочки – Ярослава Комічак з мужем Романом, Пітсбурґ, Пенсильванія
– Галина Козуб з мужем Юрієм та його сином Христофором, Торонто, Канада
внучка – Олександра (Олеся) Комічак, Пітсбурґ, Пенсильванія
сват – Михайло Комічак, Пітсбурґ, Пенсильванія

Похоронні відправи відбулися 25 квітня 2012 року в Українській католицькій церкві св. Івана Христителя в Пітсбурґу, а відтак тлінні останки були відвезені на парафіяльний цвинтар.

Вічна Йому пам'ять!

З великим болем ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що з волі Всевишнього, в суботу, 14 квітня 2012 р. відійшла у вічність наша найдорожчата незабутня ДРУЖИНА, МАМА, СЕСТРА і ТЕТКА

св. п.

МАРІА СМЕТАНА

у глибокому смитку залишилися:
муж - Іван
діти - Віктор та Юрій з дружиною Даною
сестри - Катерина Оробчук і Оля Билбрі
племінниця - Юстинка Асмус з мужем Джеремі

ПАНАХИДА була відправлена 19 квітня 2012 р. у Сан Дієґо, Каліфорнія.

ПОХОРОН відбувся 20 квітня у Greenwood Memorial Park, Сан Дієґо, Каліфорнія.

У 40-ий день смерти були відслужені поминальні служби Божі 20 травня в Українській православній церкві св. Покрови у Сан Дієґо, Каліфорнія, і 27 травня в Ураїнській православній церкві св. Покрови у Рочестері, Н.Й.

Вічна Їй пам`ять!

Пожертви в пам`ять Покійної просимо сладати на:

St. Mary's Ukrainian Orthodox Church, 9558 Campo Road, Spring Valley, CA 92077 або на www.curepc.org.

A tribute to Mary can be viewed by searching "Tribute to Mary Smetana" at youtube.com

---

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що в понеділок, 11-го червня 2012 року упокоїлася в Бозі наша найдорожча МАМА, БАБЦЯ, ПРАБАБЦЯ, ТЕТА, і СВАХА

св. п.

СОФІЯ БАРИЛЯК

з дому Лісовська

народжена 25-го листопада 1917 року в Україні
вдова бл. п . о. Томи Бариляка

Залишені в глибокому смутку:
Дочка: - Наталія Змий
Сини: - майор Богдан Бариляк з дружиною Керол
- д-р. Едвард Бариляк з дружиною Христиною
Внуки і Правнуки:
- Діяна (Дануся) Змий Мандич зі синами Олександром та Томою
- Лідія Змий
- Марко Цегелик
- Андрея Бариляк з мужем Ґреґорі Лайонс і дітьми, Маллі та Джек
- Олександер Бариляк з дружиною Еймі і дітьми, Ейвері та Олександром Брак
- Роберт Бариляк з дружиною Джил і дітьми, Голлис та Бенжамином
- Тома Бариляк
- Таня Бариляк з мужем Блейк Вірт
Родини: Пиріг, Келегер, Дубицькі, Стрийські, Коваль, А. Заброцька
Ближча та дальша родина в Америці й Україні.

Похоронні відправи відбулися 16-го червня 2012 року, в Українській католицькій церкві св. Миколая у Філядельфії, Па., а відтак на цвинтарі св. Марії в Елкінс Парк, Па.

Родина просить про молитви за душу покійної та щиро дякує всч. Отцям М. Миронюкові і Р. Дубицькому за відслуження похоронних відправ.

ВІЧНАЯ ПАМ'ЯТЬ !

У глибокому смутку повідомляємо родину, друзів та шановне громадянство, що 1 червня 2012 року відійшов у вічність МУЖ, ТАТО, ДІДУСЬ, БРАТ, активний український громадянин, патріот і колишній вояк УПА – „Байда"

св. п.

ПЕТРО ЛЕВКО

народжений 12 липня 1920 р. в селі Вербиця, Україна

В невимовному смутку залишилися:
дружина – Стефанія
син – д-р Михайло з дружиною Світланою
дочка – Дануся
сестри – Катерина Бориско
– Ганя Махновська
– Текля Місило
внучка – Марта Левко
та близька і дальша родина в Україні, Польщі, Канаді і США.

ПАРАСТАС відбувся в понеділок, 4 червня в похоронному заведенні Lakeview Memorial Home в Кліфтоні, Н. Дж.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА відбулася у вівторок, 5 червня 2012 р., в церкві св. Миколая в Пасейку, Н. Дж., а відтак похоронений на українському цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!